ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
លេខ ០១៣ សហវ

ថ្ងៃ ច័ន្ទ ៩រោច ខែមិគសិរ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស. ២៥៦២
រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨

សារាចរណែនាំ
ស្តីពី
ការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៩

១-សេចក្តីផ្តើម

ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៩ ត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២១៨/០១៧ ចុះថ្ងៃ ពុធ ៥ កើត ខែ មិគសិរ ឆ្នាំ ច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស. ២៥៦២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ១២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨។ ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានចេញអនុក្រឹត្យលេខ ១៨៣ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃ ពុធ ៤ រោច ខែ មិគសិរ ឆ្នាំ ច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស. ២៥៦២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ ស្តីពីការបែងចែកឥណទានចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិ តាមជំពូកនៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៩ និងអនុក្រឹត្យលេខ ១៨៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃ ពុធ ៤ រោច ខែ មិគសិរ ឆ្នាំ ច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស. ២៥៦២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ ស្តីពីការបែងចែកឥណទានចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិ តាមជំពូកនៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៩។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃច្បាប់ និងអនុក្រឹត្យនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានចេញប្រកាសលេខ ១៦២២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃ សុក្រ ៦ រោច ខែ មិគសិរ ឆ្នាំ ច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស. ២៥៦២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ ស្តីពីការប្រគល់កាតព្វកិច្ចប្រមូលចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៩ និងប្រកាសលេខ ១៦២៣ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃ សុក្រ ៦ រោច ខែ មិគសិរ ឆ្នាំ ច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស. ២៥៦២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ ស្តីពីការបែងចែកឥណទានចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិផ្ទៃក្នុងជំពូក តាមចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ច និងចំណាត់ថ្នាក់កម្មវិធីនៃមាតិកាថវិកាសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៩។

ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៩ ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងបរិការណ៍ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី ៦ នៃរដ្ឋសភា បាន និងកំពុងបន្តបេសកកម្មដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមជាប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្លួនបន្តពីរាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី ៥ ជាមួយនឹងការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំឥតរាថយ និងកាន់តែស្វាហាប់ក្នុងការបម្រើប្រជាជន ក៏ដូចជាក្នុងការពន្លឿនកិច្ចអភិវឌ្ឍ និងជំរុញអនុវត្តការកែទម្រង់កាន់តែស៊ីជម្រៅ និងទូលំទូលាយលើគ្រប់វិស័យ ឆ្ពោះទៅរកអនាគតមួយដ៏រុងរឿង ស្របតាមឆន្ទៈ និងបំណងប្រាថ្នាដ៏ពិសិដ្ឋរបស់ប្រជាជន។

ដើម្បីគោលដៅនេះ, ថវិកាឆ្នាំ ២០១៩ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយឈរលើគោលការណ៍គ្រឹះជាយុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ចំនួន ៤ ដែលក្នុងនោះរួមមាន៖ (១)-ធានាឱ្យបានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ក្នុងអត្រាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំក្នុងរង្វង់ ៧% ប្រកបដោយចីរភាព និងធន់នឹងវិបត្តិ តាមរយៈការធ្វើពិពិធកម្មមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចថ្មីៗ ដោយទូលំទូលាយ

និងមានភាពប្រកួតប្រជែង ជាមួយនឹងការថែរក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការគ្រប់គ្រងអត្រាអតិផរណាឱ្យនៅទាប, ការធានាស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់, ការខិតខំបង្កើនទុនបម្រុងជាប្រចាំ និងការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈដោយគត់មត់; (២)-បង្កើតការងារឱ្យបានកាន់តែច្រើន ទាំងបរិមាណ និងគុណភាពជូនដល់ប្រជាជនកម្ពុជា ជាពិសេសសម្រាប់ស្រទាប់យុវជន តាមរយៈការផ្តល់ជំនាញ, ព័ត៌មានទីផ្សារការងារ, ការកែលម្អលក្ខខណ្ឌការងារ, ការលើកកម្ពស់សកម្មភាពធុរកិច្ច និងការជំរុញការវិនិយោគ ទាំងក្នុងប្រទេស និងក្រៅប្រទេស; (៣)-សម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ឱ្យស្ថិតនៅក្នុងអត្រាទាបជាង ១០% ការពារមិនឱ្យភាពក្រីក្រវិលត្រឡប់មកវិញ ដោយផ្តោតលើការលើកកម្ពស់ការចូលរួមក្នុងយន្តការទីផ្សារ, ការអនុវត្តគោលនយោបាយគាំពារសង្គម, ការកាត់បន្ថយបន្ទុកជីវភាពរស់នៅ និងការផ្តល់សេវាសាធារណៈប្រកបដោយ-គុណភាព និងការកាត់បន្ថយគម្លាតសង្គម; និង (៤)-បន្តពង្រឹងសមត្ថភាព និងអភិបាលកិច្ចនៃស្ថាប័នរដ្ឋទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធិភាពនៃសេវាសាធារណៈ សំដៅបម្រើប្រជាជនឱ្យបានកាន់តែប្រសើរឡើង ក៏ដូចជាលើកកម្ពស់បរិយាកាសធុរកិច្ច និងបរិស្ថានអំណោយផលសម្រាប់ការវិនិយោគ។

ក្នុងន័យនេះ ថវិកាឆ្នាំ ២០១៩ ត្រូវបានផ្តោតជាពិសេសលើ៖ (ទី១)-ការបន្តដំឡើងប្រាក់បៀវត្សជូនដល់មន្ត្រីរាជការ និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ដើម្បីបង្កើនកម្រិតជីវភាពរបស់មន្ត្រីរាជការ និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរផង និងដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈផង; (ទី២)-ការវិនិយោគលើធនធានមនុស្ស និងការជំរុញអនុវត្តនូវក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម ២០១៧-២០២៥ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល មានជាអាទិ៍ ការថែទាំសុខភាពមន្ត្រីសាធារណៈ, អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន, របបថែទាំសុខភាពសម្រាប់កម្មករ និងរបបឧបត្ថម្ភមាតុភាពសម្រាប់កម្មការិនី, របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ ។ល។; (ទី៣)-ការកែទម្រង់សំដៅលើកកម្ពស់ និងកែលម្អប្រសិទ្ធភាព និងគុណភាពសេវាសាធារណៈលើគ្រប់វិស័យ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណូមពរ និងសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាជន; និង(ទី៤)-ការផ្តល់អាទិភាពលើការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ជាពិសេសផ្លូវថ្នល់អគ្គិសនី និងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រស្រោចស្រព ព្រមទាំងការជួសជុល និងថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តដែលរងផលប៉ះពាល់ពីគ្រោះទឹកជំនន់ និងជំនន់ទឹកភ្លៀងក្នុង ឆ្នាំ ២០១៨ នេះ ដើម្បីបន្តជួយទ្រទ្រង់ដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចទាំងក្នុង រយៈពេលខ្លី មធ្យម និងវែង ក៏ដូចជា ដោះស្រាយតម្រូវការប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជន។

ផ្អែកតាមគោលការណ៍គ្រឹះជាយុទ្ធសាស្ត្រខាងលើ ថវិកាឆ្នាំ ២០១៩ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយបន្តប្រកាន់យកគោលការណ៍ជាបច្ចេកទេសសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

១/-ធានាចីរភាព និងសមិទ្ធកម្មនៃចំណូល: ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះ ចំណូលថវិការដ្ឋសម្រេចបានលទ្ធផលយ៉ាងល្អប្រសើរ ដោយមានការកើនឡើងក្នុងសន្ទុះយ៉ាងលឿន ជាពិសេសក្នុងនីតិកាលទី ៥។ ប៉ុន្តែកំណើនចំណូលឆ្នាំ ២០១៩ អាចនឹងប្រឈមនឹងការថមថយនៃល្បឿន ដោយសារម្យ៉ាងកំណើននៃចំណូលកន្លងមកនេះ បានទទួលផលជាសំខាន់ពីវិធានការរដ្ឋបាលផ្នែកសារពើពន្ធ និងម្យ៉ាងទៀតឥទ្ធិពលនៃ "សង្គ្រាមពាណិជ្ជកម្ម" ក៏បាននិងកំពុងកើតឡើងដែរ។ ដូចនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៃរាជរដ្ឋាភិបាលដែលទទួលបន្ទុកកៀរគរចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុដែលទទួលបន្ទុកកៀរគរចំណូលសារពើពន្ធ ចាំបាច់ត្រូវបន្តរក្សាចលនការនៃការខិតខំប្រឹងប្រែង ក្នុងការកៀរគរចំណូលថវិកាឱ្យអស់

លទ្ធភាព ជាពិសេសពង្រឹងមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ច ក៏ដូចជាអង្គភាពពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រមូលចំណូលរបស់ខ្លួន មិនឱ្យធ្លាក់ដៃក្នុងការបំពេញភារកិច្ចឡើយ តែក៏ត្រូវប្រយ័ត្នប្រយែង និងពង្រឹងអភិបាលកិច្ច និងយុត្តិធម៌ក្នុងការផ្តល់សេវា និងការប្រមូលពន្ធដារផងដែរ។

២/-ការកំណត់លំដាប់អាទិភាព: តាមរយៈការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាជ ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើវិស័យអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលអាណត្តិទី៦ ជាពិសេសលើកម្មវិធី/សកម្មភាពចាំបាច់ជាអាទិភាពរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន។

៣/-ការយកចិត្តទុកដាក់លើមនុស្ស: ទន្ទឹមនឹងបន្តបង្កើនប្រាក់បៀវត្សអប្បបរមា ជូនមន្ត្រីរាជការគ្រប់ប្រភេទ ព្រមទាំងរបបតាវកាលិកចាំបាច់ផ្សេងៗ និងការគាំពារសង្គមផ្សេងៗទៀត, ថវិកាឆ្នាំ ២០១៩ ផ្តល់អាទិភាពដល់ការកសាង និងពង្រឹងធនធានមនុស្ស និងផ្តល់ការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ការឧបត្ថម្ភគាំទ្រចំពោះមនុស្សដែលត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការអនុវត្តការងារផ្ទាល់លើការផ្តល់សេវាសាធារណៈ។

៤/-កំណត់តម្លៃជាក់ស្តែងនៃកម្មវិធី/សកម្មភាព: បន្តគិតគូរឱ្យកាន់តែហ្មត់ចត់លើភាពសមស្របនៃថ្លៃ, បរិមាណ និងគុណភាពក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធី/សកម្មភាព ក្នុងគោលដៅជួយលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាជថវិកា។

៥/-ការផ្ទេរថវិកាឱ្យដល់អង្គភាពអនុវត្ត: បង្កើនការផ្ទេរថវិកាឱ្យទៅដល់អង្គភាពអនុវត្តការងារផ្ទាល់ដែលនៅក្រោមឱវាទក្រសួង-ស្ថាប័ននៅរដ្ឋបាលកណ្តាល ឬនៅតាមមូលដ្ឋាន ជាពិសេស តាមសាលារៀន មន្ទីរពេទ្យ និងមណ្ឌលសុខភាព ទន្ទឹមនឹងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង និងការទទួលខុសត្រូវនៅនឹងកន្លែង។

៦/-ការផ្សារភ្ជាប់រវាងការប្រមូលចំណូល និងការវិភាជថវិកា: ផ្សារភ្ជាប់ការវិភាជថវិកាទៅនឹងលទ្ធផលនៃការអនុវត្តចំណូល ជាពិសេសផ្តល់អាទិភាពចំណាយមិនមែនបុគ្គលិកដល់ក្រសួង-ស្ថាប័នដែលកៀរគរចំណូលបានដោយការខិតខំធ្វើសកម្មភាពរបស់ខ្លួនផ្ទាល់។

៧/-ការរក្សាតុល្យភាព និងចីរភាពថវិកា: ស្ថិតក្រោមសម្ពាធនៃតម្រូវការចំណាយដែលចេះតែកើនឡើងក្នុងសន្ទុះថេរ ជាពិសេសសម្ពាធនៃចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក ចំណាយចរន្តមិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិកដែលកើតឡើងថ្មីៗ ព្រមទាំងចំណាយវិនិយោគដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍ ក៏ដូចជាដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ប្រជាជន, ការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ២០១៩ ត្រូវបានគោរពទាំងស្រុងទៅនឹង**គោលនយោបាយពង្រឹងការគ្រប់គ្រងថវិកា** (Fiscal Consolidation) ដើម្បីបង្កើនឡើងវិញនូវប្រាក់បញ្ញើរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលត្រូវបានដកមកប្រើប្រាស់ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ប្រមាណជិត១%នៃ ផ.ស.ស. ដើម្បីបន្តធានារក្សាបាននូវលំហថវិកាក្នុងទំហំមួយសមស្របសម្រាប់ត្រៀមទប់ទល់នឹងវិបត្តិ ក៏ដូចជាហានិភ័យនានាដែលអាចកើតមានឡើងជាយថាហេតុ។

ដូចនេះ ក្នុងក្របខណ្ឌនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ដែលត្រូវបានគ្រោងក្នុងរង្វង់ ៧,១ % ព្រមជាមួយនឹងសេណារីយ៉ូចំណូលដែលមានលក្ខណៈសុទិដ្ឋិនិយម និងដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅនៃអាទិភាពគោលនយោបាយដូចបានគូសបញ្ជាក់ខាងលើ ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៩ បានកំណត់ក្របខណ្ឌថវិកាឆ្នាំ ២០១៩ ដូចតទៅ៖

- ចំណាយសរុបនៃថវិការដ្ឋស្មើនឹង ២៤,៧២% នៃ ផ.ស.ស.,
- ចំណូលក្នុងប្រទេសថវិការដ្ឋត្រូវសម្រេចឱ្យបានស្មើនឹង ១៩,២៨% នៃ ផ.ស.ស.,
- អតិរេកចរន្តត្រូវរក្សាឱ្យបានក្នុងកម្រិតប្រមាណ ២,៨១% នៃ ផ.ស.ស.,

- ឱនភាពថវិកាសរុបត្រូវបានកាត់បន្ថយឱ្យនៅត្រឹមកម្រិតប្រមាណ -៥,៤៤% នៃ ផ.ស.ស.។

ដូចនេះ ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៩ សម្រេចបានតាមគោលដៅប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សូមធ្វើការណែនាំលើការអនុវត្តថវិកាថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៩ ដូចខាងក្រោម៖

២-លក្ខខណ្ឌ និងវិធានការក្នុងការអនុវត្តចំណូល-ចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០១៩

២.១- ការរៀបចំ និងការអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយ

ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តថវិកាមានភាពជឿទុកចិត្តបាន និងប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូន ជាពិសេសដើម្បីធានាការឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការសាច់ប្រាក់បានទាន់ពេលវេលា គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវពង្រឹងភាពជាម្ចាស់ក្នុងការរៀបចំគម្រោងកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាស សម្រាប់រយៈពេលពេញមួយឆ្នាំ ដែលមានបែងចែកលម្អិតទៅតាមខែ និងទៅតាមគំរូដែលរៀបចំឡើងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃតម្រូវការចំណាយជាក់ស្តែង (តាមប្រតិទិននៃផែនការសកម្មភាពការងារ និងផែនការលទ្ធកម្ម) និងក្នុងក្របខណ្ឌនៃឥណទានដែលត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៩។ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវផ្ញើកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយ ដែលបានរៀបចំមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា), ដោយឡែក មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវផ្ញើកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយដែលបានរៀបចំទៅមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុមួយច្បាប់ ដើម្បីមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបូកសរុបរួចផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) និងទៅក្រសួង-ស្ថាប័ន ដែលជាខ្សែបណ្តោយរបស់ខ្លួនមួយច្បាប់សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងតាមដានការអនុវត្ត។ ក្រោយពីទទួលបានកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយដែលស្នើឡើងដោយក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវពិនិត្យនិងវាយតម្លៃលើអាទិភាពនៃតម្រូវការ និងលទ្ធភាពចំណូលដែលអាចប្រមូលបាន ដើម្បីដាក់ចេញជាកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាស ទៅតាមមាតិកាថវិកាសម្រាប់អនុវត្ត។

ការរៀបចំកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសឱ្យកាន់តែបានត្រឹមត្រូវ និងសុក្រឹត្យ ព្រមទាំងការអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់តាមកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយនេះ គឺជាប្រការចាំបាច់បំផុត។ ដូច្នេះ គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន, មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ និងអគ្គនាយកដ្ឋាន និងនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់នូវអភិក្រមការងារដូចខាងក្រោម៖

២.១.១-ការរៀបចំកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាស

- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ, អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា, អគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ, អគ្គនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ត្រូវផ្ញើមកអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិនូវរបាយការណ៍ប៉ាន់ស្មានអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសដែលកំពុងអនុវត្ត ដោយឆ្លុះបញ្ចាំងពីការអនុវត្តជាក់ស្តែងប្រចាំខែទី ១ និងខែទី ២ និងការប៉ាន់ស្មានការអនុវត្តខែទី ៣ ជាមួយនឹងការស្នើឡើងនូវការកែសម្រួលគម្រោងកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសបន្ទាប់ *នៅរៀងរាល់ថ្ងៃទី ២០ នៃខែនាចុងត្រីមាសនីមួយៗ*។

• មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍ប៉ាន់ស្មានអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសកំពុងអនុវត្តដោយឆ្លុះបញ្ចាំងពីការអនុវត្តជាក់ស្តែងប្រចាំខែទី ១ និង ខែទី ២ និង ការប៉ាន់ស្មានអនុវត្តខែទី ៣ ជាមួយនឹងការស្នើឡើងនូវការកែសម្រួលគម្រោងកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសបន្ទាប់ទៅមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ១៥ នៃខែ នាចុងត្រីមាសនីមួយៗ ដើម្បីទុកពេលវេលាឱ្យមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បូកសរុបរួចផ្ញើមកអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ *ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ២០ នៃខែ នាចុងត្រីមាសនីមួយៗ*។

• អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកានៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំប្រជុំពិភាក្សា, តាមការចាំបាច់, ជាមួយនឹងអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ, អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា, អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និងអគ្គនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីរៀបចំកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ត្រីមាសបន្ទាប់ *នៅរៀងរាល់ថ្ងៃទី ២៥ នៃខែ នាចុងត្រីមាសនីមួយៗ*។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ត្រូវរៀបចំប្រកាសកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយសម្រាប់ត្រីមាសបន្ទាប់ ទៅតាមមាតិកាថវិកា ក្នុងកម្រិតឥណទានអតិបរមាសម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តនីមួយៗ ដោយចម្លងជូនអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និងគណៈអភិបាលរាជធានី-ខេត្ត។

២.១.២-ការអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាស

អាណាប័កដើមខ្សែ ឬ អាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិ ត្រូវចេញអាណត្តិបើកប្រាក់នៅក្នុងវង្ងង់នៃកម្មវិធីចំណាយប្រចាំត្រីមាសរបស់ខ្លួន ហើយអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា, មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត, អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និងរតនាគាររាជធានី-ខេត្ត ត្រូវចុះទិដ្ឋាការលើអាណត្តិបើកប្រាក់ និង ត្រូវពិនិត្យទូទាត់និងបើកជាសាច់ប្រាក់តែនៅក្នុងកម្រិតនៃកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយ និងសាច់ប្រាក់ប្រចាំត្រីមាសនេះតែប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងករណីដែលអាណត្តិបើកប្រាក់លើសពីវង្ងង់នៃកម្មវិធីចំណាយប្រចាំត្រីមាស, ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវធ្វើសំណើសុំបន្ថែមកម្មវិធីចំណាយមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

២.១.៣-ការតាមដានការអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាស

• អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ, អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា, អគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ, អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ, អគ្គនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងក្រសួង-ស្ថាប័នទាំងអស់ ព្រមទាំងមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍អនុវត្តចំណូល-ចំណាយប្រចាំខែ មកអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និងអគ្គនាយកដ្ឋានគោលនយោបាយនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ *ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ១៥ នៃខែបន្ទាប់*។

• អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ត្រូវបញ្ជូនមកឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងអគ្គនាយកដ្ឋានគោលនយោបាយនូវរបាយការណ៍ចំណូល-ចំណាយថវិកាប្រចាំខែ, របាយការណ៍បុរេប្រទាន និងតារាងតុល្យភាពនៃគណនីប្រចាំខែ ដើម្បីឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងអគ្គនាយកដ្ឋានគោលនយោបាយ តាមដានបូកសរុបចំណូល-ចំណាយថវិកាប្រចាំខែ, ប្រចាំត្រីមាស ព្រមទាំងធ្វើការសន្និដ្ឋាន និងវាយតម្លៃនូវសភាពការណ៍អនុវត្តធៀបនឹងខែមុន, ត្រីមាសមុននៃឆ្នាំនេះ និងប្រៀបធៀបទៅនឹងខែ, ត្រីមាសដូចគ្នានៃឆ្នាំមុន *ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ១៥ នៃខែបន្ទាប់*។

២.២- ការអនុវត្តការប្រមូលចំណូលថវិកា

ក្នុងក្របខណ្ឌនៃគោលដៅខាងលើ រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបង្កើនចំណូលក្នុងប្រទេសថវិកាថ្នាក់ជាតិឱ្យស្មើនឹង ១៨,០% នៃ ផ.ស.ស. គឺស្មើនឹង ១៩ ៧៨៦ ២៦០ លានរៀល ដែលមានកំណើន ១២,២ % ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៨។ តាមគោលដៅនេះ៖

ក-ចំណូលចរន្តថ្នាក់ជាតិ ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ១៩ ៥៩៣ ១១១ លានរៀល ត្រូវជា ១៧,៨៣% នៃ ផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ១២,២% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៨ ដែលក្នុងនោះ៖

- **ចំណូលសារពើពន្ធ** ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ១៦ ៨៧៩ ០០០ លានរៀល ត្រូវជា ១៥,៣៦% នៃ ផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ១២,០% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៨ ដែលក្នុងនេះ៖
  - ចំណូលគយនិងរដ្ឋាករ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៩ ០៩៤ ០០០ លានរៀល ត្រូវជា ៨,២៨%នៃ ផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ៩,២% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៨
  - ចំណូលពន្ធដារ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៧ ៧៨៥ ០០០ លានរៀល ត្រូវជា ៧,០៨% នៃ ផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ១៥,៤% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៨ ក្នុងពេលដែលនៅឆ្នាំ ២០១៩ រាជរដ្ឋាភិបាលមិនបានដាក់ចេញនូវប្រភេទពន្ធថ្មី ឬបង្កើនអត្រាពន្ធនោះទេ។
- **ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ** ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ២ ៧១៤ ១១១ លានរៀល ត្រូវជា ២,៤៧% នៃ ផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ១៣,៨% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៨ ក្នុងនោះ៖
  - ចំណូលពីការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធផ្សេងទៀតថ្នាក់ជាតិត្រូវបានគ្រោងចំនួន ២ ៣៩១ ៩៥៥ លានរៀល មានកំណើន ១៣,០% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៨,
  - ចំណូលពាក់ព័ន្ធនឹងកាតព្វកិច្ចពីកាស៊ីណូ ឆ្នោត អាជ្ញាប័ណ្ណ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ២៦៩ ១៥៦ លានរៀល មានកំណើន១៩,៦៩%ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៨។ ដោយឡែកកម្រៃគ្រប់គ្រងនិងទិដ្ឋាការនាំចេញ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៥៣ ០០០លានរៀល មានកំណើន២២,០% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៨។

ខ-ចំណូលមូលធន ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៥ ៧៦៦ ៩១៧លានរៀល ត្រូវជា ៥,២៥%%នៃ ផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ១៥,៩%ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៨ ដែលក្នុងនោះ៖

- **ចំណូលមូលធនក្នុងប្រទេស** ដែលជាចំណូលមានប្រភពពីការសងត្រឡប់មកវិញនូវប្រាក់ដើមពីសហគ្រាសសាធារណៈរបស់រដ្ឋ ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ១៩៣ ១៤៩លានរៀល ត្រូវជា ០,១៨% នៃផ.ស.ស. គឺមានកំណើន៧,២%ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៨។
- **ចំណូលមូលធនក្រៅប្រទេស** ត្រូវសម្រេចឱ្យបានចំនួន ៥ ៥៧៣ ៧៦៨ លានរៀល ត្រូវជា ៥,០៧% នៃ ផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ១៦,២% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៨ ក្នុងនោះ៖
  - មូលនិធិទ្រទ្រង់ថវិកា ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ២៥០ ០០០ លានរៀល ត្រូវជា ០,២៣% នៃ ផ.ស.ស. គឺស្មើនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៨
  - ចំណូលមូលធនដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសសម្រាប់គម្រោងវិនិយោគ ដែលមានប្រភពពីហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងនិងពីការខ្ចី ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៥ ៣២៣ ៧៦៨ លានរៀល ត្រូវជា ៤,៨៤% នៃ ផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ១៧,១% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៨។

ដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅខាងលើ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និង អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករ ត្រូវរៀបចំអនុវត្ត និងតាមដានជាប្រចាំ នូវកម្មវិធីប្រមូលចំណូលសារពើពន្ធប្រចាំត្រីមាស ដែលមានការបែងចែកលម្អិតទៅតាមខែ។ បើគិតជាមធ្យមភាគប្រចាំខែ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារមានកាតព្វកិច្ចប្រមូលចំណូលពន្ធ ដែលជាចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិ ឱ្យបានជាមធ្យមចំនួនប្រមាណ **៦៤៨ ៧៥០ លានរៀល** ក្នុងមួយខែ។ អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជាមានកាតព្វកិច្ចប្រមូលចំណូលពន្ធ និងអាករ ដែលជាចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិ ឱ្យបានជាមធ្យមចំនួនប្រមាណ **៧៥៧ ៨៣៣ លានរៀល** ក្នុងមួយខែ។ ដោយឡែក ចំពោះចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធថ្នាក់ជាតិ ត្រូវប្រមូលឱ្យបានជាមធ្យមចំនួនប្រមាណ **២២៦ ១៧៥ លានរៀល** ក្នុងមួយខែ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កម្មវិធីប្រមូលចំណូលនេះ ត្រូវមានផែនការសកម្មភាពអនុវត្តលម្អិត និងទៅតាមប្រភេទនិងមាតិកាចំណូលនីមួយៗ ហើយប្រគល់ឱ្យតាមសាខា, ទីស្នាក់ការ ឬ/និងមន្ត្រីដែលមានកាតព្វកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ក្នុងការអនុវត្ត។

ជាមួយគ្នានេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរបស់ខ្លួននៅតាមរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវរៀបចំកម្មវិធីប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធប្រចាំត្រីមាស ដោយបែងចែកលម្អិតតាមខែ ដោយផ្អែកលើកិច្ចសន្យាជួលទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ, កិច្ចសន្យាសម្បទាននានា, ចំណូលពីសេវាបង់ថ្លៃសកម្មភាពអាជីវកម្ម និងសង្វាក់នៃការប្រមូលចំណូលកន្លងមក ព្រមទាំងដាក់ចេញនូវផែនការសកម្មភាព និងវិធានការអនុវត្តលម្អិត និងទៅតាមប្រភេទ និងមាតិកាចំណូលនីមួយៗ។ អង្គភាពប្រមូលចំណូលត្រូវតាមដាន និងជំរុញជាប្រចាំនូវការអនុវត្តកម្មវិធីប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធប្រចាំត្រីមាស និងរិះរកវិធានការឱ្យបានទាន់ពេលវេលាក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថាការប្រមូលចំណូលសម្រេចបានលទ្ធផលទាបជាងកម្មវិធីកំណត់។

២.៣-វិធានការអនុវត្តការប្រមូលចំណូលសារពើពន្ធ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ

ក្នុងបរិការណ៍ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលពុំមានគោលការណ៍បង្កើតបន្ទុកពន្ធថ្មី ឬដំឡើងពន្ធបន្ថែមដល់ប្រជាជន និងធុរជន លើកលែងតែអាករពិសេសលើទំនិញប្រណិត ទំនិញប៉ះពាល់សុខភាព និង/ឬបរិស្ថាន និងការប៉ះប៉ូវការបាត់បង់ចំណូលពីអនុលោមភាពតាមកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរី រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងដាក់ចេញឱ្យបានឆាប់ និងជំរុញអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវ **"យុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលឆ្នាំ២០១៩-២០២៣"** ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាព និងនិរន្តរភាពនៃកំណើនចំណូល ដូចដែលធ្លាប់សម្រេចបាននៅក្នុងបណ្តាឆ្នាំកន្លងមកផង និងដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលចំណូលផង ដោយក្នុងនោះ ការជំរុញការរៀបចំការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធពន្ធដារជាកញ្ចប់គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងស៊ីជម្រៅ រួមទាំងការរៀបចំច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធថ្មីផង ដោយឈរលើគោលការណ៍ការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូលថវិកាជាតិ ការធានាបាននូវបរិយាកាសប្រកួតប្រជែង ដោយតម្លាភាព គណនេយ្យភាព ស្មើភាព និងយុត្តិធម៌ ការលើកទឹកចិត្តដល់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ធុរកិច្ច និងការវិនិយោគ ព្រមទាំងធានាបាននូវសមធម៌សង្គម នៅក្នុងបរិការណ៍សមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក។ ក៏ប៉ុន្តែនៅក្នុងរយៈពេលបន្ទាន់ និងចំពោះមុខនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការជំរុញ និងពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងច្បាប់ដែលមានស្រាប់ ដើម្បីសម្រេចឱ្យបានតាមគោលដៅដែលបានគ្រោងទុក តាមរយៈការអនុវត្តវិធានការយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និងមុតស្រួច ទាំងតាមវិធានការរដ្ឋបាល និងវិធានការគោលនយោបាយក្នុងគោលដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូលក្នុងផ្នែកគយនិងរដ្ឋាករ ផ្នែកពន្ធដារ និង ផ្នែកមិនមែនសារពើពន្ធ ដូចខាងក្រោម៖

២.៣.១-ផ្នែកចំណូលគយ និងរដ្ឋាករ ត្រូវបានដាក់ចេញនូវវិធានការ ដូចខាងក្រោម៖

- **វិធានការរដ្ឋបាល និងបច្ចេកទេសគយ តាមរយៈ៖**
  - ការជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍និងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ទាំងសម្រាប់ការងារបំពេញបែបបទគយ និងការងារគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល និងបច្ចេកទេសគយ,
  - ការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព និងជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ដោយអនុវត្តយន្តការបង្ការ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសគយ ទាំងនៅដើមទី កណ្តាលទី និងចុងទី ជាពិសេសលើមុខទំនិញមានវេទយិតលើចំណូល តាមគោលការណ៍គ្រប់គ្រងហានិភ័យ,
  - ការបន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាប្រចាំនូវប្រព័ន្ធទិន្នន័យគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មដ្ឋាន និងសន្និធិទំនិញសំខាន់ៗ ដែលជាប្រភពចំណូលពន្ធ និងអាករ,
  - ការបន្តផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានហានិភ័យជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងការចូលរួមពីក្រុមធុរជនល្អបំផុត តាមបទប្បញ្ញត្តិដែលមានជាធរមាន,
  - ការបន្តពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យការបញ្ចេញទំនិញពីគយ ដោយយកចិត្តទុកដាក់លើការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្ទៀងផ្ទាត់សង្គតិភាព និងអនុលោមភាពរវាងទំនិញជាក់ស្តែង និងឯកសារនាំចេញ/នាំចូលដែលបានប្រកាស
  - ការរៀបចំឱ្យមានការបញ្ជូនទិន្នន័យឯកសារដឹកជញ្ជូន និងព័ត៌មានផ្សេងទៀតមកគយដោយស្វ័យប្រវត្តិ តាមរយៈការតភ្ជាប់ទៅវិញទៅមករវាងប្រព័ន្ធរបស់សហគមន៍កំពង់ផែ និងប្រព័ន្ធរបស់គយ
  - ការបន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពការងារបច្ចេកទេសគយរួមមាន៖ ការកំណត់តម្លៃគិតពន្ធគយ ការបញ្ជាក់លេខកូដទំនិញ និងវិញ្ញាបនបត្រប្រភពដើមទំនិញ
  - ការបន្តពង្រឹងការគោរពប្រតិបត្តិក្រមសីលធម៌របស់មន្ត្រីគយ និងពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីគយ តាមរយៈវគ្គវិក្រឹត្យការ វគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងវគ្គសិក្ខាសាលាផ្សេងៗ
- **វិធានការគោលនយោបាលពន្ធ និងអាករ តាមរយៈ៖**
  - វិធានការគោលនយោបាយពន្ធ និងអាករមួយចំនួន នឹងត្រូវដាក់ចេញដើម្បីប៉ះប៉ូវការបាត់បង់ចំណូលផ្នែកនេះដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការសិក្សាចំណូលពន្ធគយដែលបាត់បង់ដោយការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង ពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន និងប្រទេសដៃគូផ្សេងទៀត ព្រមទាំងសិក្សាវាយតម្លៃពីទំហំនិងវិសាលភាពនៃផលិតកម្ម ទំនិញក្នុងស្រុកដើម្បីផ្គត់ផ្គង់តម្រូវការទីផ្សារជំនួសការនាំចូល
  - ធ្វើវិចារណកម្មតារាងពន្ធគយកម្ពុជា ដើម្បីឱ្យអត្រាពន្ធ និងអាករកាន់តែមានសង្គតិភាពជាមួយគោលនយោបាយសារពើពន្ធ, គោលនយោបាយទាក់ទាញវិនិយោគពីបរទេស, គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យឧស្សាហកម្ម និងគោលនយោបាយគាំទ្រសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល
- **វិធានការកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងកសាងវប្បធម៌អនុលោមភាព តាមរយៈ៖**
  - ការបន្តកែលម្អប្រសិទ្ធភាពប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិកម្មគយអាស៊ីគូដា និង E-Customs ព្រមទាំងជំរុញការអភិវឌ្ឍនិងអនុវត្តប្រព័ន្ធបញ្ជរតែមួយជាតិ

- ការពិនិត្យលទ្ធភាពពង្រីកការធ្វើវិមជ្ឈការការងារផ្ទៀងផ្ទាត់តម្លៃគិតពន្ធគយ, ការបញ្ជាក់លេខកូដទំនិញ និងវិញ្ញាបនបត្រប្រភពដើមទំនិញទៅការិយាល័យគយបំពេញបែបបទនៅតាមមាត់ច្រក ដោយឈរលើមូលដ្ឋានកំណត់ត្រាអនុលោមភាពរបស់ក្រុមហ៊ុន និងតាមគោលការណ៍គ្រប់គ្រងហានិភ័យ
- ការអនុវត្តការសិក្សាអំពីពេលវេលាបញ្ចេញទំនិញ (Time Release Study -TRS) ហើយឈរលើលទ្ធផលនៃការសិក្សានេះ នឹងពិនិត្យឡើងវិញនូវនីតិវិធី និងបែបបទបញ្ចេញទំនិញពីគយ សំដៅកាត់បន្ថយឯកសារ ពេលវេលា ព្រមទាំងធ្វើឱ្យកាន់តែសាមញ្ញថែមទៀតនូវនីតិវិធីគយ ដោយឈរលើគោលការណ៍អនុលោមភាពខ្ពស់, ព្រមទាំងបន្តពង្រីកការលើកទឹកចិត្តក្រោមកម្មវិធី "ធុរជនល្អ" និងឈានទៅអនុវត្តសាកល្បង នូវយន្តការប្រតិបត្តិករសេដ្ឋកិច្ចមានការអនុញ្ញាត (Authorized Economic Operator-AEO) ស្របតាមស្តង់ដារគោលរបស់អង្គការគយពិភពលោក (WCO)
- ការបន្តពង្រឹងយន្តការភាពជាដៃគូជាមួយវិស័យឯកជនក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ និងដោះស្រាយបញ្ហា ឬកង្វល់នានារបស់ធុរជន
- ការរៀបចំនិងដាក់ឱ្យអនុវត្តក្រមសីលធម៌មជើងសារគយ សំដៅពង្រឹងវិន័យ, ការទទួលខុសត្រូវ និង អនុលោមភាពក្នុងការប្រកាសគយ
- ការរៀបចំ និងផ្សព្វផ្សាយឯកសារអប់រំលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងដល់អាជីវករ និងសាធារណៈជនអំពីកាតព្វកិច្ចពន្ធ និងបច្ច័យអវិជ្ជមានផ្សេងៗពីការគេចវេះនិងបន្លំពន្ធនិងការប្រើប្រាស់ទំនិញគ្មានពន្ធ។

<u>២.៣.២-ផ្នែកចំណូលពន្ធដារ</u> ត្រូវបានដាក់ចេញនូវវិធានការ ដូចខាងក្រោម៖

ក. វិធានការគោលនយោបាយ

- ការជំរុញការដាក់ឱ្យអនុវត្តពន្ធលើប្រាក់ចំណូលចំពោះប្រាក់ចំណេញមូលធន (Capital Gain Tax)
- ការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវគោលនយោបាយលើកទឹកចិត្តពន្ធចំពោះសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមក្នុងវិស័យអាទិភាព
- ការពិនិត្យ និងរៀបចំកែសម្រួលតម្លៃជាមូលដ្ឋានគិតពន្ធសម្រាប់ ពន្ធអចលនទ្រព្យ និងពន្ធ-ប្រថាប់ត្រាលើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យ
- ការសិក្សាអំពីការកែសម្រួលអត្រាអាករពិសេស និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការកំណត់មូលដ្ឋានគិតអាករពិសេស
- ការសិក្សា និងរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រមូលពន្ធលើប្រតិបត្តិការអេឡិកត្រូនិក (E-Commerce)
- ការពង្រីកបណ្តាញកិច្ចព្រមព្រៀងការយកពន្ធត្រួតគ្នាជាមួយបណ្តាប្រទេសអាស៊ាន និងប្រទេសដៃគូដទៃទៀត
- ការបន្តការកែទម្រង់គោលនយោបាយសារពើពន្ធដោយរួមទាំងបន្តរៀបចំសេចក្តីព្រាងវិសោធន-កម្មច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារដទៃទៀត ដូចជា ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពពន្ធលើប្រាក់ចំណូល និងការរៀបចំឯកសារគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងការដាក់ឱ្យអនុវត្តពន្ធលើចំណូលបុគ្គល

- ការបញ្ឈប់ការលើកលែងពន្ធគ្រប់ប្រភេទដែលមិនមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្ដីពីសារពើពន្ធ ។

ខ. វិធានការរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ

ខ.១-ការចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ៖

- ការបន្តគ្រប់គ្រងការចុះបញ្ជីពន្ធដារតាមប្រព័ន្ធប្រមូលផ្តុំទិន្នន័យដោយស្វ័យប្រវត្តិ នៅថ្នាក់កណ្តាល,
- ការបន្តពង្រីកសេវាថតរូប និងស្កេនស្រាមដៃអ្នកជាប់ពន្ធទៅតាមបណ្តាសាខាពន្ធដារខេត្ត និងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីសម្រួលដល់ការចុះបញ្ជីពន្ធដារ,
- ការបន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ និងកៀរចេញពីបញ្ជីចំពោះសហគ្រាស ដែលបាត់ខ្លួន និងមិនដាក់លិខិតប្រកាស,
- ការបន្តចុះត្រួតពិនិត្យដល់ទីតាំងរបស់ក្រុមហ៊ុនដែលស្នើសុំចុះបញ្ជីពន្ធដារ,
- ការជំរុញការចុះបញ្ជីពន្ធដារ ជាពិសេសតាមរយៈលទ្ធផលនៃការអង្កេតសហគ្រាសនៅតាមសាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ,
- ការបន្តជំរុញការផ្ទេរសហគ្រាសទៅតាមកម្រិតផលរបររបស់អ្នកជាប់ពន្ធ តូច, មធ្យម,ធំ
- ការចុះផ្តល់សេវាពន្ធដារលើការចុះបញ្ជី និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានអចលនទ្រព្យទាំងអស់នៅរាជធានីភ្នំពេញ និងនៅតំបន់ដែលជាកម្មវត្ថុនៃពន្ធលើអចលនទ្រព្យ
- ការបង្កើតយន្តការនៃការផ្តល់សេវាចុះបញ្ជីចលនទ្រព្យស្វ័យប្រវត្តិកម្មជាមួយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- ការរៀបចំយន្តការនៃការចុះបញ្ជីពន្ធដារ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានសហគ្រាស តាមប្រព័ន្ធស្វ័យ-ប្រវត្តិកម្មជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។

ខ.២-ការផ្តល់សេវាអ្នកជាប់ពន្ធ

- ការកែសម្រួលយន្តការនៃការបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងត្រៀមដាក់ឱ្យអនុវត្តការបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែមសម្រាប់ភ្ញៀវទេសចរណ៍
- ការបន្តរៀបចំបញ្ជីសំណួរចម្លើយដែលត្រូវបានសួរញឹកញាប់ និងចងក្រងដាក់ចូលក្នុងសៀវភៅណែនាំ និងដាក់ក្នុងគេហទំព័ររបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
- ការបន្តដោះស្រាយរាល់ចម្ងល់ និងបញ្ហារបស់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរយៈ សេវាជជែកផ្ទាល់ជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (GDT Live Chat), មជ្ឈមណ្ឌលផ្តល់ព័ត៌មានតាមទូរស័ព្ទ (Call Center), សារអេឡិកត្រូនិក (E-mail),បណ្តាញសង្គម (Facebook)
- ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវមជ្ឈមណ្ឌលផ្តល់ព័ត៌មានតាមទូរស័ព្ទ (Call Center) ដោយបន្ថែមមុខងារបញ្ជូនបន្ត (Call Transfer) ដើម្បីឆ្លើយតបទៅអ្នកជាប់ពន្ធប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ និងទាន់ពេលវេលា
- បង្កើតវេទិកាផ្សាយផ្ទាល់ស្តីពីពន្ធដារ (Live Video)
- បង្កើតបញ្ជរពិគ្រោះយោបល់ពន្ធនៅតាមនាយកដ្ឋាន និងសាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ
- បង្កើនចំនួនមន្ត្រីទទួលបន្ទុកសេវាអ្នកជាប់ពន្ធ និងផ្តល់ធនធាន និងមធ្យោបាយបន្ថែមសម្រាប់ការងារផ្តល់សេវាអ្នកជាប់ពន្ធ

- បន្តផ្តល់សេវាជូនអ្នកជាប់ពន្ធ និងផ្សព្វផ្សាយដល់សាធារណជន តាមរយៈការរៀបចំសិក្ខាសាលា សារព័ត៌មាន វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ គេហទំព័រ ផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ ខិត្តប័ណ្ណផ្សព្វផ្សាយ និងសៀវភៅណែនាំ ដើម្បីបញ្ជ្រាប វប្បធម៌បង់ពន្ធ
- បន្តពង្រឹងសមត្ថភាពនិងកិច្ចសហការជាមួយភ្នាក់ងារពន្ធដារដូចជាគណនេយ្យករ សវនករជំនាញ អ្នកច្បាប់ និងភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារ ដើម្បីពង្រឹងការគោរពច្បាប់ និងស្វែងយល់ពីតម្រូវការរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ
- ការពង្រឹងការពិនិត្យ និងដោះស្រាយរាល់បណ្តឹងតាមប្រអប់សំបុត្រនៅគ្រប់អង្គភាព
- ការបន្តបិទផ្សាយជាសាធារណៈ ជាពិសេសនៅកន្លែងផ្តល់សេវានូវស្តង់ដារសេវាសាធារណៈ ក្នុងនោះរួមមាន៖ តារាងតម្លៃ ទម្រង់ឯកសារ និងនីតិវិធីសម្រាប់ការផ្តល់សេវាពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រមូលចំណូល ។

ខ.៣-ការដាក់លិខិតប្រកាសបង់ពន្ធ៖

- រៀបចំបញ្ជរទទួលលិខិតប្រកាសពន្ធដោយស្វ័យប្រវត្តិ (Automatic Tax Return Kiosk)
- កំណត់អត្រាគោលដៅនៃការដាក់លិខិតប្រកាសឱ្យបានខ្ពស់ជាអតិបរមាបន្ទាប់ពីបានកៀរចេញពីបញ្ជីពន្ធដារនូវសហគ្រាសដែលបាត់ខ្លួន និងមិនដាក់លិខិតប្រកាស ដើម្បីវាយតម្លៃហានិភ័យអ្នកជាប់ពន្ធឱ្យបានទាន់ពេលវេលា
- បន្តអនុវត្តវិធានការដកវិញ្ញាបនបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែមជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធដែលមិនបានដាក់លិខិតប្រកាសអាករលើតម្លៃបន្ថែមក្នុងរយៈពេល ៣ខែជាប់គ្នា
- រៀបចំយន្តការឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធអាចដាក់លិខិតប្រកាសតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន (E-Filing) និងជំរុញការអនុវត្តបង់ប្រាក់ពន្ធតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន (E-Payment) ដើម្បីកាត់បន្ថយបន្ទុកចំណាយ និងពេលវេលារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ និងរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ
- បន្តពង្រឹង VAT cross-checking ។

ខ.៤-ការធ្វើសវនកម្ម

- ការបន្តកែលម្អវិធីសាស្ត្រកំណត់ហានិភ័យដោយស្វ័យប្រវត្តិ ការរៀបចំសារាចរណែនាំ និងជ្រើសរើស បន្ថែមមន្ត្រីសវនករ
- បន្តរៀបចំសៀវភៅណែនាំស្តីពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធពាក់ព័ន្ធនឹងសវនកម្ម ដើម្បីឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្នុងពេលធ្វើសវនកម្ម
- ពង្រឹងមុខងារស៊ើបអង្កេតបទល្មើសពន្ធដារ ដើម្បីធ្វើការកំណត់អ្នកគេចវេះពន្ធឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព
- បន្តជំរុញការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចផ្តល់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលធ្វើសវនកម្មដោយស្នងការគណនេយ្យឯករាជ្យ
- ពង្រឹងការទទួលព័ត៌មានអ្នកជាប់ពន្ធឱ្យមានលក្ខណៈស្វ័យប្រវត្តិពីអង្គភាពផ្ទៃក្នុង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- ជំរុញការអនុវត្តប្រកាសស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីសម្រាប់បែងចែកចំណូល និងចំណាយក្នុងចំណោមបុគ្គលទាក់ទិន ។

ខ.៥-ការប្រមូលបំណុលពន្ធ និងបណ្តឹងតវ៉ា៖

- កំណត់គោលដៅ និងអនុវត្តវិធានការតឹងទារបំណុលពន្ធចំពោះអ្នកជំពាក់បំណុលពន្ធធំៗ
- អនុវត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់នូវវិធានការតឹងទារបំណុលពន្ធ ដែលមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីសារពើពន្ធ
- កំណត់បែងចែកបំណុលពន្ធដែលប្រមូលបាន និងមិនអាចប្រមូលបាន
- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសហគ្រាសជំពាក់បំណុលពន្ធ ដែលបានស្នើសុំបង់ជាដំណាក់កាល ឱ្យមកទូទាត់តាមការសម្រេចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
- ពង្រឹងការប្រមូលបំណុលពន្ធលើអចលនទ្រព្យនិងពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់
- អនុវត្តគម្រោងគ្រប់គ្រង និងប្រមូលបំណុលពន្ធតាមរយៈការប្រមូលឯកសារ និងចុះពិនិត្យផ្ទាល់ដល់ក្រុមហ៊ុន
- បន្តផ្តល់ការអប់រំដល់អ្នកជាប់ពន្ធស្តីពីនីតិវិធីដោះស្រាយបណ្តឹងតវ៉ា ។

ខ.៦-បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន៖ បន្តធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា ដោយអភិវឌ្ឍ និងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវការ៖

- រៀបចំបណ្តាញ Internet Gateway និង Payment Gateway រវាងអន្តរស្ថាប័ន ដើម្បីអាចបង្ការ និងទប់ទល់ហានិភ័យនៃការបាត់បង់ចំណូលពន្ធ ក៏ដូចជាធានានូវការគ្រប់គ្រងប្រមូលចំណូលពន្ធលើការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និងការទូទាត់នានាតាមប្រព័ន្ធអេឡិកត្រូនិក (E-Commerce)
- កែលម្អ និងពង្រឹងការចុះបញ្ជីពន្ធដារឱ្យមានភាពងាយស្រួល និងសាមញ្ញ
  ១. ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងកំណែប្រែទៅជំនាន់ថ្មី ដោយបន្ថែមមុខងារថ្មីៗលើប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីសហគ្រាស
  ២. ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងកំណែប្រែដោយបន្ថែមមុខងារថ្មីៗ លើប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីតាមអនឡាញ
  ៣. សិក្សា និងបង្កើតប្រព័ន្ធប្រថាប់ត្រាលើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិយានយន្តតាមអនឡាញ
  ៤. ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងកំណែប្រែទៅជំនាន់ថ្មី ដោយបន្ថែមមុខងារថ្មីៗលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការចុះបញ្ជីអចលនទ្រព្យ
- កែលម្អការដាក់លិខិតប្រកាស និងនីតិវិធីបង់ប្រាក់ ដើម្បីកាត់បន្ថយចំណាយនិងពេលវេលារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ និងបន្ទុករបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ
  ១. ដាក់ឱ្យដំណើរការ និងបន្តអភិវឌ្ឍបន្ថែមមុខងារថ្មីៗ លើប្រព័ន្ធ E-Filling
  ២. ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងកំណែប្រែទៅជំនាន់ថ្មី ដោយបន្ថែមមុខងារថ្មីៗលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការបង់ពន្ធ Single Invoice
  ៣. ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងកំណែប្រែទៅជំនាន់ថ្មី ដោយបន្ថែមមុខងារថ្មីៗលើប្រព័ន្ធបង់ប្រាក់ពន្ធតាមអនឡាញ (E-Payment System) និងអាចដំណើរការលើ Smart Devices បាន
- ពង្រីកការផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹង និងការអប់រំផ្នែកសារពើពន្ធ
  ១. រៀបចំ និងបង្កើតជា Video Clip Training ស្តីពីប្រភេទពន្ធផ្សេងៗ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ និងបង្កើតការយល់ដឹងពីពន្ធ ជូនដល់សាធារណជន និងអ្នកជាប់ពន្ធ
  ២. រៀបចំ និងបង្កើតកម្មវិធីផ្សាយបន្តផ្ទាល់ (Live Video and TV) អំពីពន្ធដារ

៣. កែលម្អគេហទំព័ររបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដើម្បីងាយស្រួលដល់អ្នកជាប់ពន្ធស្វែងរកព័ត៌មានឱ្យបានឆាប់រហ័ស

- ផ្ដល់នូវជំនួយសំខាន់ៗតាមអនឡាញ សម្រាប់ដំណើរកិច្ចការងារដើម្បីធ្វើឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកាន់តែប្រសើរ

១. ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងកំណែប្រែទៅជំនាន់ថ្មី ដោយបន្ថែមមុខងារលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស (HR System)

២. សិក្សា និងរៀបចំភ្ជាប់ប្រព័ន្ធ Call Center ទៅប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានក្រុមហ៊ុន ដើម្បីត្រួតពិនិត្យនិងគ្រប់គ្រងទិន្នន័យការ Call របស់ក្រុមហ៊ុននីមួយៗ

៣. ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងកំណែប្រែប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងរបាយការណ៍ចំណូលពន្ធដារ ដើម្បីងាយស្រួល ក្នុងការតាមដាន ពិនិត្យ និងវិភាគលើចំណូល។

៤. ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងកំណែប្រែទៅជំនាន់ថ្មី ដោយបន្ថែមមុខងារថ្មីៗ លើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងសវនកម្ម (Tax Audit System)

៥. ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងកំណែប្រែដោយបន្ថែមមុខងារថ្មីៗលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបំណុល (Tax Arrears System)

៦. សិក្សា និងរៀបចំបង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការចៀសវាងយកពន្ធត្រួតគ្នា (DTA System)

៧. ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងកំណែប្រែទៅជំនាន់ថ្មីលើកម្មវិធីពិនិត្យនិងផ្ទៀងផ្ទាត់ប័ណ្ណប៉ាតង់ (Patent Checking App)

៨. ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងកំណែប្រែដោយបន្ថែមមុខងារថ្មីៗ លើកម្មវិធី Mobile App សម្រាប់ចុះត្រួតពិនិត្យទីតាំងសហគ្រាស និងចុះទៅចែកប័ណ្ណប៉ាតង់ដល់ក្រុមហ៊ុន

៩. សិក្សា និងរៀបចំបង្កើតប្រព័ន្ធស្កេននិងផ្ញុំឯកសារលិខិតប្រកាសដោយស្វ័យប្រវត្តិ (Batch Document Scanning System)

១០.សិក្សា និងរៀបចំបង្កើតប្រព័ន្ធបញ្ចូលទិន្នន័យដោយស្វ័យប្រវត្តិ (Data Capturing Automate System)

១១.ធ្វើសន្ទានកម្មប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ជាមួយប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យរបស់ក្រសួង ឬស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។

ខ.៧-វិធានការអភិបាលកិច្ច

- លើកកម្ពស់ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ និងផ្លាស់ប្ដូរផ្នត់គំនិតមន្ត្រីពន្ធដារ ឱ្យទៅជាអ្នកផ្ដល់សេវាកាន់តែល្អប្រសើរជូនអ្នកជាប់ពន្ធ
- កែសម្រួលប្រព័ន្ធលើកទឹកចិត្តមន្ត្រីពន្ធដារ និងអនុវត្តវិធានការដាក់ទោសទណ្ឌចំពោះមន្ត្រីដែលប្រព្រឹត្តខុស

- ប្រកាន់យកអភិក្រមទាំង៤ប្រការគឺៈ (១)-អនុវត្តការងារប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈនិងគោរពក្រម-សីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ (២)-អនុវត្តការងារជាក្រុម ៣)-អនុវត្តការងារដោយប្រកាន់ខ្ជាប់ស្មារតីបុរេសកម្ម និង (៤)-មិនត្រូវមើលរំលងកំហុសខ្លួនឯង
- ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាពនៃការចំណាយ ។

<u>២.៣.៣-ផ្នែកចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ</u> ត្រូវបានដាក់ចេញនូវវិធានការ ដូចខាងក្រោមៈ

- ការបង្កើនកិច្ចសហការជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នប្រមូលចំណូល ដើម្បីអនុវត្តអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់-គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ដែលចូលជាធរមានកាលពីខែមិថុនាឆ្នាំ ២០១៨ ដើម្បីពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង ការកត់ត្រា និងការផ្តល់របាយការណ៍ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធឱ្យកាន់តែមានតម្លាភាព និងទាន់ពេលវេលា ដោយពង្រឹងការគ្រប់គ្រងស្ថាប័ន ការទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់ ការដាក់ទណ្ឌកម្ម សវនកម្ម និងអធិការកិច្ច ជាដើម
- រៀបចំប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ដែលកំពុងដាក់ឱ្យអនុវត្តក្រសួង-ស្ថាប័នចំនួន ២៣ និងគ្រោងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នៅតាមបណ្តារាជធានី-ខេត្តមួយចំនួនបន្ថែមទៀតនៅឆ្នាំ ២០១៩
- បន្តពង្រឹងការបង់ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធតាមប្រព័ន្ធធនាគារ និងឱ្យទាន់ពេលវេលា
- បន្តពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីក្នុងការចរចាកិច្ចសន្យាជាមួយភាគីឯកជន និងគ្រប់គ្រងចំណូល ជា-ពិសេស វិស័យរ៉ែ និងប្រេងកាត
- បន្តស្វែងរកមុខចំណូលថ្មីៗ និងពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូលដែលមានស្រាប់ ជាពិសេស មុខចំណូលដែលមិនប៉ះពាល់ដល់កម្រិតជីវភាពរបស់ប្រជាជនទូទៅ។ ជាក់ស្តែង ចាប់ពីខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៨ បានយកកម្រៃសេវាអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ដោយយកកម្រៃ ៥ ដុល្លារសម្រាប់អ្នកដំណើរអន្តរជាតិ និង ៣ ដុល្លារ សម្រាប់អ្នកដំណើរក្នុងស្រុក,
- បន្តពង្រឹងយន្តការគណៈកម្មការអន្តរក្រសួង ដើម្បីទប់ស្កាត់កុំឱ្យមានបំណុលថ្មី និងពង្រឹងការ-តឹងទារបំណុល ព្រមទាំងបន្តពង្រឹងការប្រើប្រាស់បង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់
- ជំរុញអនុវត្ត និងកែលម្អស្តង់ដារសេវា សម្រាប់បង់ចំណូលឱ្យមានភាពងាយស្រួល និងតម្លាភាព
- ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូលពីកាស៊ីណូ និងល្បែងឆ្នោត ពិសេសតាមរយៈការជំរុញដាក់ចេញនូវច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរមណីយដ្ឋានសមាហរណ៍ និងល្បែងពាណិជ្ជកម្ម
- បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងកិច្ចសន្យាជួលកោះ និងឆ្នេរ ដោយតាមដានយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់ក្រុមហ៊ុន ការបង់ចំណូលចូលរដ្ឋ និងអនុវត្តយន្តការតឹងទារបំណុល ពិន័យ លុបចោលកិច្ចសន្យា ឬដកហូត យកប្រាក់កក់ ក្នុងករណីក្រុមហ៊ុនមិនបំពេញតាម
- បន្តពង្រឹងការប្រមូលចំណូលពីឈ្នួលដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ដោយផ្អែកលើទំហំដីអនុញ្ញាតឱ្យឈូសឆាយ
- ពិនិត្យឡើងវិញនូវកិច្ចសន្យាជួលអគារ និងអចលនទ្រព្យ ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ទីផ្សារ និងភាពស្រុះស្រួលគ្នា ជាមួយភាគីជួល
- ជំរុញការអនុម័តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់ និងការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ។

២.៤- ការអនុវត្តចំណាយថវិកា

រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងត្រូវការចំណាយថវិកាសរុបចំនួន ២៧ ១៦៤ ៩៩៦ លានរៀល ត្រូវជា ២៤,៧២% នៃ ផ.ស.ស. មានកំណើន ១១,៤% គឺកើនឡើង ០,១៨ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ ២០១៨។ **ចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ** មានចំនួន ១៦ ៨២៧ ២៨០លានរៀល ត្រូវជា ១៥,៣១% នៃ ផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ១០,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៨។ **ចំណាយមូលធនថ្នាក់ជាតិ** ត្រូវបានគ្រោង ៨ ៩៣៧ ៧៤៨ លានរៀល មានសមាមាត្រស្មើនឹង ៣៤,៧% នៃចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិសរុប, ត្រូវជា ៨,១៣% នៃ ផ.ស.ស. មានកំណើន ៨,៩% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៨។

ទន្ទឹមនេះ ដើម្បីធានាបានថា ថវិកាឆ្នាំ ២០១៩ ពិតជានឹងដើរតួនាទីជាឧបករណ៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ពិតប្រាកដសម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល, ការគ្រប់គ្រងនូវការអនុវត្ត ថវិកាត្រូវតែហ្មត់ចត់ និងម៉ឺងម៉ាត់ ទាំងក្នុងការគ្រប់គ្រង, ការប្រមូលចំណូល និងក្នុងការអនុវត្តចំណាយ ដោយ ត្រូវពង្រឹងការគោរពច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ, ច្បាប់ស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ និងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុដទៃទៀត ជាពិសេសការអនុវត្តចំណាយ ត្រូវមានប្រសិទ្ធភាព ចំទិសដៅអាទិភាពពិតប្រាកដ មានភាពសន្សំសំចៃខ្ពស់ និងស្ថិតក្នុងរង្វង់នៃលទ្ធភាព ឥណទានថវិកាដែលមាន។ ទន្ទឹមគ្នានេះដែរ ត្រូវជំរុញអនុវត្តឱ្យបានជោគជ័យនូវបណ្តាផែនការសកម្មភាព និង វិធានការកែលម្អការគ្រប់គ្រងថវិកា និងបន្តដាក់ចេញនូវផែនការសកម្មភាព និងវិធានការថ្មីៗទៀត ក្នុង ក្របខណ្ឌនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ "ដំណាក់កាលទី ៣ ឆ្នាំ ២០១៦-២០២០" និង យុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាឆ្នាំ ២០១៨-២០២៥ ។

ក្នុងន័យនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សូមគូសរំលេចនូវបណ្តានីតិវិធី និង វិធានការអនុវត្ត ដូចខាងក្រោម៖

២.៤.១- ចំណាយមិនតម្រូវឱ្យអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្ម

ការស្នើសុំ និងការផ្តល់ធានាចំណាយ ត្រូវអនុវត្តតាមប្រភេទចំណាយធំៗបី ដូចខាងក្រោម៖

- **ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក (ជំពូក ៦៤)**៖ ចំពោះចំណាយដែលមានទិដ្ឋាការបញ្ជាក់ពីចំនួនក្របខណ្ឌ និង កាំប្រាក់ពីក្រសួងមុខងារសាធារណៈ ពុំតម្រូវឱ្យមានការសុំធានាចំណាយដាច់ដោយឡែកឡើយ ពោលគឺត្រូវ បោះផ្សាយអាណត្តិបើកប្រាក់តែម្តង ដោយឈរលើមូលដ្ឋានឥណទានដែលមាន។ ក្នុងន័យនេះ ដោយថាហេតុ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ អាចនឹងចាត់វិធានការបង្កកឥណទានចំណាយជំពូកផ្សេងទៀត ក្នុងករណី ពិនិត្យឃើញថា ឥណទានថវិកាបន្ទុកបុគ្គលិករបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នមានមិនគ្រប់ចំនួន ស្របតាមការគណនា ដោយផ្អែកលើទិដ្ឋាការបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវនៃចំនួនក្របខណ្ឌ និងកាំប្រាក់ពីក្រសួងមុខងារសាធារណៈ។ ដូច្នេះ ក្នុងពេលអនុវត្ត ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការគ្រប់គ្រង ឥណទានបន្ទុកបុគ្គលិកនេះឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីចៀសវាងការរាំងស្ទះដល់ការបើកផ្តល់ប្រាក់បៀវត្ស។ ឥណទានថវិកាជំពូក ៦៤ នឹងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបន្ថែមឥណទានជូននោះទេ វៀរលែងតែក្នុងករណីមាន តម្រូវការបន្ថែមដោយសាររាជរដ្ឋាភិបាលមានការកែប្រែគោលនយោបាយ ឬផ្តល់គោលការណ៍ថ្មី ជាពិសេសក្នុង អំឡុងឆ្នាំអនុវត្ត ឬតែក្នុងករណីដែលតម្រូវការបន្ថែម ដោយសារមានការកើនឡើងនូវចំណូលថ្មីបន្ថែមពីលើ ផែនការប៉ុណ្ណោះ។ គោលការណ៍ថ្មីពាក់ព័ន្ធនឹងបៀវត្ស និងប្រាក់បំណាច់ផ្សេងៗ សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៩ ត្រូវអនុវត្ត

តាមអនុក្រឹត្យលេខ ១៩៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការកែប្រែ និងដំឡើងប្រាក់ឧបត្ថម្ភមាតុភាពជូនមន្ត្រីរាជការ មន្ត្រីកម្មសិក្សា និងមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យាជាស្ត្រីដែលសម្រាលកូន និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភបុណ្យសពជូនគ្រួសារសពមន្ត្រីរាជការ មន្ត្រីកម្មសិក្សា និងមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យាដែលទទួលមរណភាព និងអនុក្រឹត្យស្តីពីការកែប្រែតម្លៃឯកតានៃសន្ទស្សន៍បៀវត្សមូលដ្ឋានរបស់មន្ត្រីរាជការ ព្រមទាំងអនុក្រឹត្យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលផ្សេងទៀតសម្រាប់ការអនុវត្តថវិកាឆ្នាំ ២០១៩ ក្នុងនោះរួមមាន៖ ប្រាក់បំណាច់មុខងារសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ ប្រាក់កម្រៃប្រចាំខែរបស់មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា និងការដំឡើងសោធននិវត្តជន។ ទន្ទឹមនេះ គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវ៖

- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងហ្មត់ចត់នូវចំនួនមន្ត្រីរាជការ និងបុគ្គលិកជាប់កិច្ចសន្យាក្នុងគោលបំណងផ្ទៀងផ្ទាត់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុដែលមាន និងតម្រូវការមន្ត្រីក្របខណ្ឌចូលថ្មី ដោយត្រូវគោរពឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមផែនការនៃការជ្រើសរើសមន្ត្រីចូលថ្មីសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៩

- ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាពនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់រង្វាន់ពីកម្រៃសេវាសាធារណៈ ទាំងសម្រាប់ការលើកទឹកចិត្តដល់មន្ត្រីរាជការ ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពសេវាសាធារណៈ និងសម្រាប់គាំទ្រដល់ការពង្រឹងយន្តការប្រមូលចំណូល។

- **ចំណាយក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិក៖** រួមមាន ចំណាយតាមនីតិវិធីរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន ចំណាយលើអគ្គិសនី ទឹក ទូរស័ព្ទ ទូរគមនាគមន៍ និងចំណាយឧបត្ថម្ភផ្សេងៗ ដូចជា៖ ប្រាក់បេសកកម្ម, បណ្តុះបណ្តាល, សិក្ខាសាលា ជាដើម ដែលមានគោលការណ៍កំណត់រួចហើយ ពុំតម្រូវឱ្យមានការសុំធានាចំណាយដោយឡែកទេ។ ចំពោះចំណាយប្រភេទនេះ អាណាប័កត្រូវប្រមូល និងរៀបចំលិខិតយុត្តិការចំណាយដើម្បីបោះផ្សាយអាណត្តិបើកប្រាក់ឬ អាណត្តិនិយ័តកម្ម ស្នើសុំទូទាត់តែម្តង។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ប្រការនេះ ក៏មិនមានន័យថានឹងទទួលបានការទូទាត់ ឬការបើកផ្តល់ តាមសំណើជាស្វ័យប្រវត្តិនោះទេ។ ក្នុងន័យនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវផ្តោត ការយកចិត្តទុកដាក់ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ក្នុងការរៀបចំសំណើឱ្យទាន់ពេលវេលា ដោយ ភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារ និងលិខិតយុត្តិការត្រឹមត្រូវ និងគ្រប់គ្រាន់ ស្របតាមនីតិវិធីទូទាត់ ឬបើកផ្តល់។

ជារួម នីតិវិធីអនុវត្តចំណាយថវិកា ត្រូវផ្អែកលើក្របខណ្ឌគតិយុត្តដែលត្រូវបានដាក់ចេញ រួមមាន៖

- អនុក្រឹត្យលេខ ១០ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការកម្រិតរបបម៉ោងកំណត់ ម៉ោងបន្ថែម និងប្រាក់ម៉ោងបន្ថែមសម្រាប់ការបង្រៀនក្នុងគ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈ
- អនុក្រឹត្យលេខ ២១៦ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីប្រាក់បេសកកម្មនៅក្នុង និងក្រៅប្រទេសសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៥០៣ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តចំណាយកញ្ចប់ថវិកាសម្រាប់ទិញចំណីសត្វ និងចំណីត្រីរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- ប្រកាសលេខ ១០២២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តចំណាត់ថ្នាក់កម្មវិធីនៃមាតិកាថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

- ប្រកាសលេខ ៩៩៦ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្ត ចំណាត់ថ្នាក់មុខងារនៃមាតិកាថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ប្រកាសលេខ ៨៨២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្ត ចំណាត់ថ្នាក់គម្រោងនៃមាតិកាថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ប្រកាសលេខ ៧៣២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្ត ចំណាត់ថ្នាក់រដ្ឋបាលនៃមាតិកាថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ប្រកាសលេខ ៥២៣ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ០៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្ត ចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ចនៃមាតិកាថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ប្រកាសលេខ ៥៤៩ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមលេខកូដចំណាត់ថ្នាក់ភូមិសាស្ត្រនៃមាតិកាថវិកា
- ប្រកាសលេខ ១២៨២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីសិទ្ធិអំណាច ការទទួលខុសត្រូវ និង នីតិវិធីអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីរបស់អង្គភាពថវិកា
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៧២២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពី គោលរបប និងនីតិវិធីចំណាយថវិកាសម្រាប់កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ
- សារាចរលេខ ០១២ សហវ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីគោលការណ៍ណែនាំ បន្ថែម សម្រាប់រយៈពេល, សោហ៊ុយធ្វើដំណើរ, តម្លៃសំបុត្រយន្តហោះ ចំពោះការបំពេញ បេសកកម្មនៅក្នុង និងក្រៅប្រទេសសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ
- សារាចរណែនាំលេខ ០០៤ សហវ ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីការបង្កើតតារាង ឧបសម្ព័ន្ធរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទានសម្រាប់ថវិកាកម្មវិធី
- សារាចរណែនាំលេខ ០០១ សហវ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមករា ឆ្នាំ ២០១៨ ស្តីពីកិច្ចបញ្ជិកា គណនេយ្យរដ្ឋទេយ្យចំណូលសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- សារាចរណែនាំលេខ ០០២ សហវ ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៨ ស្តីពីកិច្ចបញ្ជិកា គណនេយ្យរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទានសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ប្រកាសលេខ ៨៣៨ សហវ. ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីវិធាននិងនីតិវិធី ចំណាយសម្រាប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងសិក្ខាសាលានៃក្រសួង-ស្ថាប័នថវិកាកម្មវិធី
- ប្រកាសលេខ ៨៣០ សហវ. ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីវិធាននិងនីតិវិធី នៃការអនុវត្តប្រាក់បេសកកម្មនៅក្នុង និងក្រៅប្រទេសសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ប្រកាសលេខ ៨២៩ សហវ. ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីការកែសម្រួល ប្រការ ៤ ប្រការ ៥ ប្រការ ១៤ ប្រការ ១៦ និងប្រការ ១៧ នៃប្រកាសលេខ ១៩៣៧ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីនីតិវិធីចំណាយតាមរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទានសម្រាប់រដ្ឋបាល ថ្នាក់ជាតិ
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៣៦៦ សហវ. ប្រក ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពី នីតិវិធីនៃការអនុវត្តថវិកាសម្រាប់ដំណើរការសាលារៀនសាធារណៈ

- ប្រកាសលេខ ២៧៥ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីនីតិវិធីចំណាយតាមរជ្ជទេយ្យបុរេប្រទានសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ប្រកាសលេខ ១៥៨៧ សហវ. ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីការកែសម្រួលប្រការ១៣ នៃប្រកាសលេខ ១៩៣៧ សហវ. ប្រក ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីនីតិវិធីចំណាយតាមរជ្ជទេយ្យបុរេប្រទានសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ប្រកាសលេខ ២៤២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តចំណាត់ថ្នាក់ភូមិសាស្ត្រនៃមាតិកាថវិកា
- ប្រកាសលេខ ១៩១១ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីនីតិវិធីអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី
- ប្រកាសលេខ ១៩៣៧ សហវ. ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីនីតិវិធីចំណាយតាមរជ្ជទេយ្យបុរេប្រទានសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ
- សារាចរណែនាំលេខ ០១២ សហវ ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីការទូទាត់ត្រង់ចូលគណនីបៀវត្សរបស់មន្ត្រីរាជការ
- ប្រកាសលេខ ១៥៨៩ សហវ. ប្រក ចុះថ្ងៃទី ០៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីវិធាននិងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តប្រាក់បេសកកម្មនៅក្នុង និងក្រៅប្រទេសសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ
- អនុក្រឹត្យលេខ ១៥៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការផ្តល់ប្រាក់បុរេប្រទានសម្រាប់ចំណាយថវិកាចរន្ត និងចំណាយថវិកាវិនិយោគសាធារណៈ
- អនុក្រឹត្យលេខ ៧៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១២ ស្តីពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នីតិវិធីរួមបច្ចុប្បន្នកម្មសម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោងហិរញ្ញប្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដែលតម្រូវឱ្យគ្រប់ភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិគម្រោង/កម្មវិធីហិរញ្ញប្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ រៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឱ្យស្របតាមមាតិកាគណនីនៃប្លង់គណនេយ្យថវិកាថ្មី និងប្រភេទចំណាយក្នុងគម្រោង/កម្មវិធីហិរញ្ញប្បទានដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៣០២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តចំណាយកញ្ចប់ថវិកាសម្រាប់ប្រតិបត្តិការពង្រឹងគុណភាព និងលើកកម្ពស់សមធម៌សេវាសុខាភិបាល ចំពោះមន្ទីរពេទ្យបង្អែក និងមណ្ឌលសុខភាពនៃក្រសួងសុខាភិបាល
- សារាចរណែនាំលេខ ០១៤ សហវ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីការផ្តល់ប្រាក់បុរេប្រទានសម្រាប់ចំណាយថវិកាវិនិយោគសាធារណៈ និងជួសជុលនិងថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈ និងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋានអនុវត្តដោយអង្គភាពរដ្ឋ
- លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។

• **ចំណាយផ្សេងទៀត** ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាមិនតម្រូវឱ្យអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្ម ហើយដែលមិនស្ថិតក្នុងប្រភេទចំណាយដែលត្រូវបានគូសរំលេចខាងលើ ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវស្នើសុំធានាចំណាយជាមុន ដោយត្រូវមានការពន្យល់ច្បាស់លាស់អំពីការចាំបាច់ អំពីគោលការណ៍អនុញ្ញាត ឬ/និង អំពីឯកសារគាំទ្រផ្សេងៗ។

២.៤.២-ចំណាយដែលតម្រូវឱ្យអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ: តម្រូវឱ្យមានការសុំធានាចំណាយ ដោយក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវគោរពឱ្យបាននូវគោលការណ៍សំខាន់ជាសារវន្ត ដូចខាងក្រោម៖

- មុខចំណាយត្រូវស្របតាមផែនការលទ្ធកម្ម។ ចំពោះចំណាយនេះ បើមិនមានបញ្ចូលក្នុងផែនការលទ្ធកម្មទេ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យសុំ ឬផ្តល់ការធានាចំណាយឡើយ លើកលែងករណីមានចែងនៅក្នុងសារាចរណែនាំលេខ ០១៣ សហវ ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈសម្រាប់មុខទំនិញ និងសេវាកម្មចាំបាច់មួយចំនួន ដែលត្រូវប្រើប្រាស់បន្ទាន់នៅដើមឆ្នាំថវិកា។

-ការរៀបចំមុខចំណាយសម្រាប់ផែនការលទ្ធកម្ម ត្រូវស្របតាមស្មារតីនៃការចរចាថវិកា និងការព្រមព្រៀងគ្នានៅក្នុងពេលចរចាថវិកា។

- ចំពោះមុខចំណាយសម្រាប់ការជួសជុលក្នុងក្របខ័ណ្ឌចំណាយចរន្ត ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវរួសរាន់លើកសំណើសុំធានាចំណាយនៅក្នុងត្រីមាសទី ១ ឬយ៉ាងយូរត្រឹមត្រីមាសទី ២ ដើម្បីមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ និង ធានាឱ្យការទូទាត់អាចអនុវត្តបានទាន់ពេលវេលា លើកលែងតែចំណាយជួសជុលហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈ ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការយោងបន្តទៅការិយបរិច្ឆេទឆ្នាំបន្ទាប់បាន។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ក្រសួង-ស្ថាប័នក៏ចាំបាច់ត្រូវត្រៀមថវិកាទុកសម្រាប់អនុវត្តការងារជួសជុលតូចតាច ដែលអាចកើតមានជាយថាហេតុ ជាពិសេស ការងារដែលមានទឹកប្រាក់ក្រោម ៤០ លានរៀល ឬមុខចំណាយដែលត្រូវអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម តាមនីតិវិធីស្នង់តម្លៃដែលអាចសុំធានាចំណាយនៅក្នុងត្រីមាសទី ៣ នៃឆ្នាំបាន។ ដោយឡែក ចំពោះចំណាយសម្រាប់ការជួលសេវាកម្មលើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ឬពិសោធន៍ ក្រសួង-ស្ថាប័នក៏ត្រូវរួសរាន់លើកសំណើសុំធានាចំណាយនៅក្នុងត្រីមាសទី ១ ឬយ៉ាងយូរត្រឹមត្រីមាសទី ២ នៃឆ្នាំថវិកាផងដែរ ដើម្បីធានាភាពទាន់ពេលវេលានៃការបើកផ្តល់សាច់ប្រាក់ និងការទូទាត់បិទបញ្ជីចំណាយ។

- មុខចំណាយដែលស្នើសុំ ត្រូវមានឥណទានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អនុវត្ត។ មិនអនុញ្ញាតជាដាច់ខាតចំពោះការចេញធានាចំណាយដោយគ្មានឥណទាន។ ក្នុងន័យនេះ ការស្នើសុំធានាចំណាយត្រូវគិតដល់៖

- ការរក្សាឥណទានថវិកាទុកសម្រាប់ទូទាត់ចំណាយរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន និងចំណាយថវិកាបុរេ-ប្រទាន ដោយរាប់ទាំងចំណាយថវិកាបុរេប្រទានមុនឆ្នាំ ២០១៩ ប្រសិនបើមាន
- ការរក្សាឥណទានថវិកាទុកសម្រាប់ទូទាត់មុខចំណាយដែលបានធានារួច
- ការរក្សាឥណទានថវិកាទុកសម្រាប់ទូទាត់មុខចំណាយ ដែលចាំបាច់ខានមិនបាន ដែលអាចកើតមាននាពេលខាងមុខ។

- ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយ និងធានាបាននូវភាពទាន់ពេលវេលានៃការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ក៏ដូចជាអង្គភាពថវិកាដែលជាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិ ដោយផ្អែកលើភាពច្បាស់លាស់ និងត្រឹម-ត្រូវនៃសកម្មភាពរបស់កម្មវិធី និងភាពត្រឹមត្រូវនៃផែនការលទ្ធកម្ម ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យរៀបចំលើកសំណើសុំថវិកាចំណាយជាកញ្ចប់ប្រចាំឆមាស មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីពិនិត្យផ្តល់ទិដ្ឋាការធានាចំណាយ លើកលែងតែសកម្មភាពថ្មីមិនមាននៅក្នុងផែនការសកម្មភាពនៃថវិកាកម្មវិធី ដែលត្រូវជាកម្មវត្ថុនៃការពិភាក្សា និងផ្តល់ធានាចំណាយដោយឡែកជាករណីពិសេស។ រាល់សកម្មភាពដែលបានផ្តល់ធានាចំណាយរួចហើយ ប្រសិនបើក្រសួង-ស្ថាប័នមិនព្រមអនុវត្ត នោះគឺជាកម្មវត្ថុនៃការលុបធានាចំណាយវិញនៅឆមាសបន្ទាប់។

- ចំពោះមុខចំណាយធំៗ និងសំខាន់ៗ សម្រាប់បម្រើឱ្យសេចក្តីត្រូវការក្នុងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ និងកិច្ចដំណើរការរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តនីមួយៗ ហើយបែរជាមានការយឺតយ៉ាវ ឬមិនមានការរួសរាន់ស្នើសុំធានាចំណាយឱ្យបានទាន់មុនខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ នោះក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងបង្អាក ឬកាត់ចេញតែម្តងនូវមុខចំណាយទាំងនោះ, ទោះបីមានក្នុងផែនការលទ្ធកម្មហើយក៏ដោយ, លើកលែងតែមុខចំណាយនោះមានភាពចំបាច់ និងមិនអាចពន្យារពេលបាន។

- គម្រោងចំណាយត្រូវមានភាពច្បាស់លាស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដោយត្រូវមានបទដ្ឋានបច្ចេកទេស ឬយថាប្រភេទច្បាស់លាស់ដែលអាចជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការពិនិត្យអំពីភាពសមស្របនៃថ្លៃ, និងអំពីភាពចាំបាច់នៃគម្រោង ឬការងារ។ ក្នុងការលើកសំណើសុំធានាចំណាយ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តចាំបាច់ត្រូវគិតគូរឱ្យបានស្រេចបាច់អំពីតម្លៃស្របតាមទីផ្សារ អំពីបរិមាណ និងគុណភាពនៃទំនិញ និងសំណង់ដែលត្រូវធ្វើកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ មុននឹងសុំធានាចំណាយមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងផ្តល់ធានាចំណាយដោយផ្អែកលើភាពសមស្របនៃតម្លៃទីផ្សារធ្វើជាមូលដ្ឋាន។

- គម្រោងចំណាយមានភាពចាំបាច់ ដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ពិតប្រាកដសម្រាប់ឱ្យក្រសួង-ស្ថាប័នសម្រេចបេសកកម្មការងាររបស់ខ្លួន ដោយចៀសវាងឱ្យបាននូវការបង្កើតចំណាយមិនចាំបាច់ និងខ្ជះខ្ជាយ។

- ការផ្តល់ធានាចំណាយ និងការផ្តល់ទិដ្ឋាការពីមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវតែមានការស្នើសុំជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរពីអាណាប័កដើមខ្សែ ឬអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិជាដាច់ខាត ដោយរាប់ទាំងចំណាយទាំងឡាយដែលមានកត់ត្រាទុកនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ។

- ចំពោះចំណាយវិនិយោគ ការសុំនិងផ្តល់ធានាចំណាយត្រូវស្ថិតក្នុងរង្វង់ឥណទានថវិកាដែលបានអនុម័តមានលក្ខណៈកម្រិតកំណត់ ឬអនុម័តដោយច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំ។

- ឥណទានដែលបានកាត់/សន្សំពីធានាចំណាយ និងការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម នៃគម្រោងចំណាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត នឹងត្រូវបង្កកមិនអនុញ្ញាតឱ្យចំណាយបន្ថែម ឬធ្វើនិយ័តកម្មសម្រាប់បម្រើឱ្យចំណាយផ្សេងទៀតឡើយ វៀរលែងតែមានការពន្យល់ច្បាស់លាស់ពីសេចក្តីត្រូវការចាំបាច់បំផុតប៉ុណ្ណោះ។

- មិនត្រូវសុំ និងផ្តល់ធានាចំណាយទៅលើការអនុវត្តនូវសកម្មភាពដែលនាំឱ្យមានការជ្រើសរើសមន្ត្រីថ្មី ឬមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យានៅក្នុងឆ្នាំដែលកំពុងអនុវត្តដោយគ្មានការគ្រោងទុកក្នុងថវិកា ឬ គ្មានសេចក្តីសម្រេចពីរាជរដ្ឋាភិបាល។

- តម្លៃកិច្ចសន្យាលទ្ធកម្ម មិនអនុញ្ញាតឱ្យលើសឥណទានថវិកាដែលបានផ្តល់ការធានាចំណាយឡើយ។ ចំពោះករណីដែលការអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្មលើសពីឥណទានដែលបានផ្តល់ពេលធានាចំណាយ ឬ ក៏មានតម្រូវការដូរបរិមាណ ទំហំការងារយថាប្រភេទ ក៏ដូចជាគុណភាព, តាមសំណើរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត, អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា/មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត និងអគ្គនាយកដ្ឋានលទ្ធកម្មសាធារណៈ ឬអង្គភាពលទ្ធកម្ម ឬក្រុមលទ្ធកម្មត្រូវ ពិភាក្សាគ្នាដើម្បីរិះរកវិធានការដោះស្រាយប្រកបដោយតម្លាភាព និងស្របតាមនីតិវិធីជាធរមាន។

នីតិវិធីអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈត្រូវផ្អែកលើក្របខណ្ឌគតិយុត្តដែលបានដាក់ចេញ ដូចខាងក្រោម៖

- ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១១២/០០៤ ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ច្បាប់ស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ

ԿՀ

- អនុក្រឹត្យលេខ ១០៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៦ ស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ
- អនុក្រឹត្យលេខ ១៣ អនក្រ. បក ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការបង្កើត ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មាធិការលទ្ធកម្ម និងអង្គភាពលទ្ធកម្ម
- អនុក្រឹត្យលេខ ២១ អនក្រ. បក ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៨ ស្តីពីបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការប្តឹង និងដោះស្រាយបណ្តឹងតវ៉ាលទ្ធកម្ម
- សារាចរណែនាំលេខ ០០១ សហវ.អលសា ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២ ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ
- សារាចរណែនាំលេខ ០០២ សហវ ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ
- សេចក្តីណែនាំលេខ ០០២ សហវ.អលសា ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីវិធីសាស្ត្រ និង នីតិវិធីលទ្ធកម្មរបស់រដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ
- ប្រកាសលេខ០៤៥សហវ.ប្រកចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៥ ស្តីពីការអនុវត្តវិសហមជ្ឈការកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៣២៤ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការបង្កើត ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មាធិការលទ្ធកម្ម និងអង្គភាពលទ្ធកម្មរបស់រដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ
- ប្រកាសលេខ ២៤៩ សហវ. ប្រក ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមលទ្ធកម្មរបស់អង្គភាពថវិកា
- ប្រកាសលេខ ១៨៦៦ សហវ. ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីការកំណត់ទឹកប្រាក់សម្រាប់អនុវត្តវិធីសាស្ត្រលទ្ធកម្ម
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៥៦៨ សហវ. ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីការប្រគល់សិទ្ធិសម្រេចលើកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈនៅរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ
- ប្រកាសលេខ ៣២៥ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៤ ស្តីពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់គំរូឯកសារដេញថ្លៃ ពិគ្រោះថ្លៃ និងស្ទង់តម្លៃ សម្រាប់លទ្ធកម្មទំនិញ និងសំណង់
- សារាចរណែនាំលេខ ០១៣ សហវ ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈសម្រាប់មុខទំនិញ និងសេវាកម្មចាំបាច់មួយចំនួន ដែលត្រូវប្រើប្រាស់បន្ទាន់នៅដើមឆ្នាំថវិកា
- អនុក្រឹត្យលេខ ៧៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១២ ស្តីពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នីតិវិធីរួមបច្ចុប្បន្នកម្មសម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោងហិរញ្ញប្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
- ប្រកាសលេខ ៩៨៦ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីប្រាក់កក់ធានាការដេញថ្លៃ និងប្រាក់កក់ធានាការអនុវត្តកិច្ចសន្យា
- ប្រកាសលេខ ៩៨៧ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីក្រមសីលធម៌លទ្ធកម្ម

- ប្រកាសលេខ ៩៨៨ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្ដីពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំស្ដីពីការត្រួតពិនិត្យកិច្ចលទ្ធកម្មតាមក្រោយ
- ប្រកាសលេខ ៨៥១ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្ដីពីការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្ម
- សេចក្ដីណែនាំលេខ ០១៣ សហវ ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៧ ស្ដីពីនីតិវិធីនៃការធ្វើចំណាត់ប្រភេទ និងចំណាត់ថ្នាក់អ្នកទទួលការសាងសង់
- លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចលទ្ធកម្ម។

- ដោយឡែក **ចំពោះការអនុវត្តចំណាយសម្រាប់ការទិញរថយន្ត** គឺត្រូវអនុវត្តតាមគោលការណ៍ និងនីតិវិធីដូចខាងក្រោម៖

- ដោយផ្អែកតាមលទ្ធផលនៃការចរចាថវិកា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានបូកសរុបរួមនូវតម្រូវការទិញរថយន្តរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ដែលមានគ្រោងក្នុងឥណទានឆ្នាំ ២០១៩ និងទទួលបានការអនុញ្ញាតជាគោលការណ៍ពីរាជរដ្ឋាភិបាលរួចហើយ។ ដូចនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យដាក់បញ្ចូលគម្រោងទិញរថយន្តផ្សេងទៀត ក្នុងផែនការលទ្ធកម្មឡើយ

- ផ្អែកតាមលទ្ធភាពឥណទានថវិកា និងតម្រូវការប្រើប្រាស់រថយន្តទូទៅនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អនុញ្ញាតឱ្យក្រសួង-ស្ថាប័នលើកសំណើសុំទិញរថយន្តត្រឹមកម្រិតស្តង់ដារ (Standard Option) សម្រាប់ទាំងរថយន្ត Van និងទាំងរថយន្ត Pick-UP

- ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវស្នើសុំគោលការណ៍ធានាចំណាយសម្រាប់ទិញរថយន្ត ដោយផ្អែកតាមចំនួនរថយន្តដែលទទួលបានគោលការណ៍ពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល និងមានភ្ជាប់ជាមួយនូវបញ្ជីប៉ាន់តម្លៃលម្អិតសម្រាប់ទិញរថយន្ត (Quotation and Technical Specification) ជាផ្លូវការពីក្រុមហ៊ុនផ្គត់ផ្គង់រថយន្តដែលបានទទួលសិទ្ធិនាំចូលផ្ដាច់មុខ ដោយត្រូវគិតបញ្ចូលពន្ធ និងអាករផ្សេងៗគ្រប់ប្រភេទ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងពិនិត្យផ្ដល់ធានាចំណាយ ព្រមជាមួយផ្ដល់ប្រាក់បុរេប្រទានជូនក្រសួង-ស្ថាប័នចំនួន ៥០% នៃទឹកប្រាក់ដែលផ្ដល់ធានាចំណាយសម្រាប់កក់នៅពេលចុះកិច្ចសន្យា។ ការទូទាត់បង្គ្រប់ត្រូវធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីរថយន្តត្រូវបានប្រគល់ទទួល ត្រឹមត្រូវតាមកិច្ចសន្យា ហើយក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវបោះផ្សាយអាណត្តិនិយ័តកម្មស្មើទឹកប្រាក់ដែលបានបុរេប្រទាន និងអាណត្តិបើកប្រាក់ទូទាត់បង្គ្រប់ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវឯកសារលិខិតយុត្តការគ្រប់គ្រាន់ និងត្រឹមត្រូវតាមនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុជាធរមាន។

- អនុញ្ញាតឱ្យអង្គភាពលទ្ធកម្មរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងក្រុមលទ្ធកម្មនៃអង្គភាពថវិកាជាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិ, ដោយមិនមានកម្រិតទឹកប្រាក់, អនុវត្តវិធីសាស្ត្រចុះកិច្ចសន្យាផ្ទាល់ទិញរថយន្តជាមួយក្រុមហ៊ុនផ្គត់ផ្គង់រថយន្តណា ដែលបានទទួលសិទ្ធិនាំចូលផ្ដាច់មុខតែប៉ុណ្ណោះ ដោយមិនអនុញ្ញាតឱ្យចុះកិច្ចសន្យាផ្ទាល់ជាមួយក្រុមហ៊ុនកណ្ដាលឡើយ។ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីបន្តឱ្យបានសមស្របតាមគោលការណ៍លទ្ធកម្មសាធារណៈជាធរមាន។

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងពិនិត្យដាក់បញ្ចូលបន្ថែមនូវការទិញមុខទំនិញមួយចំនួនផ្សេងទៀតដូចការទិញរថយន្តដែរ ដើម្បីពន្លឿននីតិវិធីចំណាយ និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពប្រតិបត្តិការចំណាយថែមទៀត។

២.៤.៣- ការប្រគល់ទទួល (ទំនិញ សំណង់ សេវាកម្ម ឬសេវាកម្មទីប្រឹក្សា)

ការប្រគល់ទទួលទំនិញ សំណង់ សេវាកម្ម ឬសេវាកម្មទីប្រឹក្សា គឺជាដំណាក់កាលបន្ទាប់ពីក្រសួង-ស្ថាប័ន បានអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិ ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ និងឯកសារគតិយុត្ត និងលិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ។ ការប្រគល់ទទួល គឺពិនិត្យមើលពីភាពត្រឹមត្រូវទាំងមុខទំនិញ ឯកតា បរិមាណ តម្លៃ ប្រភព និងគុណភាព ព្រមទាំងផ្ទៀងផ្ទាត់មិនឱ្យលើសពីទឹកប្រាក់នៃការធានាចំណាយ និងមិនឱ្យខុសពីបទដ្ឋានបច្ចេកទេស និងយថាប្រភេទដែលបានធានាចំណាយ និងចុះកិច្ចសន្យាឡើយ។ ដូចនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធរបស់រដ្ឋ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យទទួលយកទំនិញ សំណង់ សេវាកម្ម ឬសេវាទីប្រឹក្សាជាដាច់ខាត ប្រសិនបើមិនមានកិច្ចសន្យា ឬប្រសិនបើទំនិញ សំណង់ សេវាកម្ម ឬសេវាកម្មទីប្រឹក្សា មិនត្រូវបានអនុវត្តបានគ្រប់ចំនួន និងត្រឹមត្រូវតាមលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យាទេ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ រក្សាសិទ្ធិមិនទូទាត់ចំពោះករណីបែបនេះ ហើយក្រសួង-ស្ថាប័នដែលអនុវត្តខុសត្រូវទទួលខុសត្រូវលើភាពមិនប្រក្រតី។

២.៤.៤- ការបើកប្រាក់បៀវត្ស ប្រាក់បំណាច់ និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗ

បន្តអនុវត្ត និងពង្រីកការបើកផ្តល់ប្រាក់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការ និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទតាមប្រព័ន្ធធនាគារតាមការសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ហេតុនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវរៀបចំឯកសារសម្រាប់ការអនុវត្តការបើកផ្តល់ប្រាក់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារឱ្យបានទាន់ពេលវេលា ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការបើកផ្តល់បៀវត្ស ឱ្យបានទៀងទាត់រៀងរាល់ពីរសប្តាហ៍ម្តងក្នុងខែនីមួយៗ ។ ចំពោះក្រសួង ស្ថាប័នមួយចំនួនទៀត ដែលមិនទាន់អនុវត្តការបើកផ្តល់ប្រាក់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារបានពេញលេញនៅឡើយទេ ត្រូវពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការពង្រីកការអនុវត្តការបើកផ្តល់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារនេះនៅឆ្នាំ ២០១៩ នេះ ដោយសហការជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ជាមួយគណៈកម្មការចម្រុះទទួលបន្ទុកគម្រោងការបើកផ្តល់បៀវត្សតាមប្រព័ន្ធធនាគារ។

ដើម្បីធានាការបើកផ្តល់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងមន្ត្រីសាធារណៈផ្សេងទៀត ឱ្យទាន់ពេលវេលា និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ នៅរៀងរាល់ពីរសប្តាហ៍ម្តងក្នុងខែនីមួយៗ ក្រសួងមុខងារសាធារណៈ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ត្រូវអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់នូវសារាចរលេខ ០៧ សរ, ចុះថ្ងៃពុធ ៥ កើត ខែមិគសិរ ឆ្នាំ ច សំរឹទ្ធស័ក ព.ស. ២៥៦២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ១២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨, ស្តីពីការកំណត់នីតិវិធីសម្រាប់ការបើកផ្តល់បៀវត្សរៀងរាល់ពីរសប្តាហ៍ម្តងក្នុងខែនីមួយៗ ជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងមន្ត្រីសាធារណៈផ្សេងទៀត របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ចំពោះចំនួនក្របខណ្ឌ និងប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីរាជការ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ និងមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវតែពិនិត្យ និងអនុវត្តទៅតាមតារាងបៀវត្សដោយប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា ដែលចេញដោយក្រសួងមុខងារសាធារណៈ និងរាល់ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តដែលនៅមានជាធរមាន ជាពិសេសអនុក្រឹត្យ សារាចរណែនាំ និងសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធនឹងការជ្រើសរើសមន្ត្រីរាជការ និង មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា, ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនូវចំនួន និងការគ្រប់គ្រងមន្ត្រីរាជការ, និងការកែសម្រួលប្រាក់បៀវត្ស ប្រាក់បំណាច់ និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗជាដើម។ ក្នុងករណីមានការផ្ទេរមន្ត្រីរាជការ ពីក្រសួង-ស្ថាប័នមួយ ទៅ

ក្រសួង-ស្ថាប័នមួយទៀតនៅក្នុងឆ្នាំ សាមីខ្លួនត្រូវបន្តទទួលបៀវត្សនៅក្រសួង-ស្ថាប័ន ដើមរហូតដល់ដំណាច់ឆ្នាំ ហើយត្រូវធ្វើការផ្ទេរ និងគ្រោងបៀវត្សនៅក្រសួង-ស្ថាប័នដែលបានផ្ទេរចូលឱ្យទាន់ពេលនៅឆ្នាំបន្ទាប់។

២.៤.៥-ការធ្វើចលនាឥណទានថវិកា

ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវប្រើប្រាស់ឥណទានថវិការបស់ខ្លួនតាមប្រកាសស្តីពីការបែងចែកចំណាយរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដូចមានលម្អិតនៅក្នុងសៀវភៅថវិកា។ ការធ្វើចលនាឥណទានថវិកា ត្រូវបានអនុញ្ញាតនៅដើមត្រីមាសទី ២ ក្រោយពីការអនុវត្តត្រីមាសមុនចប់សព្វគ្រប់។ ទោះ-យ៉ាងនេះក្តី ក្នុងករណីដែលមានខ្ទង់ចំណាយថវិកាណាមួយមានឥណទានមិនគ្រប់គ្រាន់ តែចាំបាច់ត្រូវចំណាយ ការធ្វើសំណើសុំនិយ័តភាពមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ចាំបាច់ត្រូវមានការពន្យល់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីមូលហេតុ ជាពិសេសអំពីភាពចាំបាច់នៃការងារ និងអំពីភាពសល់ទំនេរនៃឥណទាន ដែលត្រូវផ្ទេរចេញបន្ទាប់ពីបណ្តាសកម្មភាពដែលត្រូវបានគ្រោង ត្រូវបានអនុវត្តរួច។ ប៉ុន្តែ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ស្នើឱ្យក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវគោរពឱ្យបាននូវមុខសញ្ញាឥណទានដែលសំខាន់សម្រាប់សកម្មភាពគន្លឹះ ដែលបម្រើឱ្យគោលបំណងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នសាមី ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថាមិនបានគោរពនូវគោលការណ៍ខាងលើនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងមិនអនុញ្ញាតឱ្យមានការធ្វើចលនាឥណទានឡើយ។

ដូចនេះ រាល់សំណើសុំនិយ័តភាពត្រូវធ្វើស្របតាមគោលការណ៍ស្តីពីការធ្វើចលនាឥណទានថវិកា ដែលមានចែងក្នុង **គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីនីតិវិធីអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី**។ ជាមួយគ្នានេះ *ក្រសួង-ស្ថាប័នថវិកាកម្មវិធី ទាំងរដ្ឋបាលកណ្តាល ទាំងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ចាំបាច់ត្រូវកត់សម្គាល់ផងដែរថា គោលការណ៍ណែនាំនេះ មានចែងអំពីការធ្វើប្រតិភូកម្មសិទ្ធិអំណាចក្នុងការផ្ទេរឥណទាន និងនិយ័តកម្មនៃថវិកាកម្មវិធី ព្រមជាមួយនឹងការកំណត់នូវអនុគណនីចំណាយមួយចំនួន ដែលមិនត្រូវបានផ្តល់ប្រតិភូកម្មសិទ្ធិអំណាចក្នុងការផ្ទេរឥណទាន និងនិយ័តកម្មទេ រួមទាំងមុខចំណាយលើការប្រើប្រាស់អគ្គិសនី ទឹក សោហ៊ុយប្រេងឥន្ធនៈ និងទូរគមនាគមន៍ ហើយតម្រូវឱ្យស្នើសុំមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីពិនិត្យ និងសម្រេច។*

២.៤.៦- ករណីពិសេសដោយឡែកមួយចំនួន

ទន្ទឹមនឹងគោលការណ៍រួមខាងលើ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សូមធ្វើការណែនាំអំពីករណីដោយឡែកមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

❖ ដោយត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវស្មារតីនៃការសន្សំសំចៃខ្ពស់ មិនខ្ជះខ្ជាយថវិកាជាតិ ប្រសិទ្ធភាពការងារ និងតុល្យភាពទៅនឹងផលប្រយោជន៍ជាតិ ជាពិសេស ការសម្រេចបាននូវគោលបំណងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សូមទាញការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ពីក្រសួង-ស្ថាប័នលើការរៀបចំពិធីបុណ្យ, សន្និបាត, សន្និសីទ, សិក្ខាសាលា, ពិព័រណ៍ និងកិច្ចប្រជុំថ្នាក់ជាតិគ្រប់ប្រភេទ និងថ្នាក់អន្តរជាតិកម្រិតអាស៊ាន តំបន់ និងពិភពលោក ដោយរៀបចំតែពិធី/ព្រឹត្តិការណ៍ដែលជាកាតព្វកិច្ចខានមិនបាន ឬផ្តល់ផលចំណេញដល់ប្រទេសជាតិជាចាំបាច់ប៉ុណ្ណោះ។ ដូច្នេះ ការរៀបចំពិធី/ព្រឹត្តិការណ៍នានា ប្រសិនបើមានការចាំបាច់ត្រូវធ្វើ គឺ៖

- ត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងពីភាពចាំបាច់ និងប្រសិទ្ធភាពនៃចំណាយនោះ,
- ត្រូវខិតខំចៀសវាងធ្វើនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃតម្រូវការខ្ពស់ក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ឬរដូវ ទេសចរណ៍,

- ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់ និងប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់នូវចំណុច ៣.៧ នៃសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល លេខ ១១៨៧ សជណ.សរ ចុះថ្ងៃសុក្រ ២ រោច ខែ អស្សុជ ឆ្នាំ ច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស. ២៥៦២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ២៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៨ របស់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី លើការរៀបចំពិធីជប់លៀង, ការទិញវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ និង ការទិញសម្ភារៈផ្សេងៗបម្រើក្នុងពិធី គឺត្រូវមានលក្ខណៈសន្សំសំចៃខ្ពស់បំផុត,
- ធានាការចូលរួមរបស់មន្ត្រី ក្នុងចំនួនចាំបាច់ និងតិចបំផុត ក្នុងការទ្រទ្រង់ដំណើរការរៀបចំ,
- ត្រូវរៀបចំនៅទីតាំង, ទីកន្លែង ឬតំបន់កៀកនឹងកន្លែងការងារ ដើម្បីសន្សំចំណាយថវិកា និងពេលវេលា, និង
- ត្រូវគ្រោងចំណាយត្រឹមតែក្នុងកញ្ចប់ឥណទាន ដែលបានវិភាជន៍ជូនប្រចាំឆ្នាំតែប៉ុណ្ណោះ ហើយមិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃការស្នើសុំឥណទានបន្ថែមនោះទេ។

❖ លើសពីនេះ ការរៀបចំពិធីបុណ្យ, សន្និបាត, សន្និសីទ, សិក្ខាសាលា, ពិព័រណ៍ និងកិច្ចប្រជុំក្នុងប្រទេសថ្នាក់ជាតិគ្រប់ប្រភេទ និងថ្នាក់អន្តរជាតិកម្រិតអាស៊ាន តំបន់ និងពិភពលោក ចាំបាច់ត្រូវមានផែនការច្បាស់លាស់ និងត្រូវមានគ្រោងនៅក្នុងផែនការថវិកា ស្របតាមស្មារតីនៃការចរចាថវិកាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង-ស្ថាប័ន និងការសន្សំសំចៃខ្ពស់។ ជាមួយគ្នានេះ ត្រូវចៀសវាងអនុវត្តសកម្មភាពដោយមិនមានស្នើសុំគោលការណ៍ចំណាយជាមុនដែលនាំឱ្យមិនមានឥណទានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទូទាត់។ ក្នុងករណីមិនអនុលោមតាមគោលការណ៍កំណត់ខាងលើនេះទេ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុមាននិត្យានុកូលភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការមិនពិនិត្យដោះស្រាយថវិកាជូនក្រសួង- ស្ថាប័ន ចំពោះសំណើពាក់ព័ន្ធនឹងការងារនេះឡើយ។ ការរៀបចំពិធី/ព្រឹត្តិការណ៍នានាជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ រួមទាំងការទទួលភ្ញៀវអន្តរជាតិផង ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍ស្មើទៅស្មើមក(Reciprocity) ប៉ុន្តែ ត្រូវស្របតាមលទ្ធភាពនៃថវិការបស់ជាតិផងដែរ។

❖ កន្លងមកនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានបង្កើនប្រាក់បេសកកម្មក្រៅប្រទេសជូនដល់មន្ត្រីរាជការ ដើម្បីធានាបាននូវការសន្សំសំចៃខ្ពស់បំផុត ដោយចៀសវាងឱ្យបាននូវការចំណាយលើបេសកកម្មក្រៅប្រទេស ដែលមិនចូលរួមចំណែកដល់ការសម្រេចបាននូវគោលបំណងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សូមណែនាំឱ្យគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នធ្វើអាទិភាវូបនីយកម្មបេសកកម្មក្រៅប្រទេសដោយពិនិត្យឡើងវិញអំពីភាពចាំបាច់/សារៈប្រយោជន៍ ឬ ផលប្រយោជន៍ដែលកម្ពុជាទទួលបានពីការចូលរួមនោះ ក្នុងការសម្រេចគោលដៅអាទិភាពរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ, ចំនួនដងនៃបេសកកម្ម និងទំហំនៃគណៈ-ប្រតិភូឱ្យនៅចំនួនអប្បបរមា និងពាក់ព័ន្ធ ជាចំបាច់។ ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវប្រកាន់ស្មារតីហ៊ានបដិសេធនូវការអញ្ជើញបេសកកម្មក្រៅប្រទេសទាំងឡាយណាដែលផ្តល់ប្រយោជន៍តិចតួច ឬ មិនសូវមានប្រយោជន៍ ឬ មិនមានប្រយោជន៍ដល់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ហើយដែលយើងត្រូវចេញសោហ៊ុយខ្លួនឯង។ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវបំពេញបេសកកម្មក្រៅប្រទេសដោយផ្អែកជាចាំបាច់លើភាពទំនេរជាមុននៃឥណទានរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃការស្នើសុំឥណទានបន្ថែម ឬធ្វើចលនាឥណទាននោះទេ។ ក្នុងន័យនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសូមគូសបញ្ជាក់ថា ចំណាយបេសកកម្មក្រៅប្រទេសត្រូវធ្វើឡើងតែនៅក្នុងឥណទានដែលបានវិភាជន៍ប្រចាំឆ្នាំ មានផែនការច្បាស់លាស់ជាមុន និងត្រូវមានប្រព័ន្ធរបាយការណ៍ដែលបង្ហាញពីសារៈប្រយោជន៍ និងវិភាគទាននៃបេសកកម្មទាំងនោះ ក្នុងការសម្រេចគោលបំណងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន។

❖ ដូចគ្នាដែរ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានបង្កើនប្រាក់បេសកកម្មក្នុងប្រទេសជូនដល់មន្ត្រីរាជការដើម្បីជានាភាពថ្លៃថ្នូរ និងការអនុវត្តភារកិច្ចរបស់ខ្លួនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ថែមទៀត នៅក្នុងអំឡុងពេលបំពេញបេសកកម្ម តាមបណ្តារាជធានី ខេត្ត ទូទាំងប្រទេស។ ក្នុងន័យនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងអង្គភាពចំណាយពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវគោរព និងអនុវត្តប្រកបដោយតម្លាភាព នូវចំនួនថ្ងៃ និង ចំនួនមន្ត្រីចុះបេសកកម្មពិតប្រាកដ ត្រូវលុបបំបាត់ឱ្យបាននូវការបំប៉ោងចំនួនថ្ងៃ និង ចំនួនមន្ត្រីចុះបេសសកកម្ម លើសពីតម្រូវការជាក់ស្តែង ព្រមទាំងកាត់បន្ថយឱ្យបានជាអតិបរមានូវការរៀបចំកម្មវិធីនៅតាមរាជធានី ខេត្ត ដើម្បីគោលដៅទទួលបានប្រាក់បេសកកម្ម ឬ ក៏យកបេសកកម្មធ្វើជាត្រីមុខ។

២.៥-ការអនុវត្តថវិកាតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

ឆ្នាំ ២០១៩ គឺជាឆ្នាំទី ៤ នៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (FMIS) ដំណាក់កាលទី ២ នៅក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ប្រព័ន្ធនេះ ត្រូវបានរៀបចំដោយអនុលោមទៅតាមស្តង់ដារឧត្តមានុវត្តន៍ ទាំងមូលដ្ឋានគណនេយ្យ និងប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ។ នៅក្នុងដំណាក់កាលអនុវត្តថវិកាប្រតិបត្តិការចំណូល-ចំណាយថវិកាជាតិ រួមទាំងការទូទាត់ទាំងអស់ត្រូវធ្វើឡើងតាមប្រព័ន្ធ FMIS ដោយមានការកត់ត្រា, តាមដាន, និងគ្រប់គ្រងដោយស្វ័យប្រវត្តិ។ ដូចនេះ ដើម្បីឱ្យការទូទាត់ចំណូល-ចំណាយថវិកាជាតិអាចធ្វើទៅបាន ចាំបាច់ត្រូវមានឥណទានថវិកានៅក្នុងប្រព័ន្ធ ហើយទន្ទឹមនេះ រាល់ប្រតិបត្តិការចលនាឥណទានថវិកា(ទាំងការផ្ទេរ និងការបន្ថែមឥណទានថវិកា) ដែលធ្វើឡើងនៅគ្រប់អង្គភាព អនុវត្តថវិកាទាំងអស់ត្រូវបញ្ចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធ FMIS ។

ក្នុងគោលដៅខាងលើនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងធ្វើការណែនាំដោយឡែកបន្ថែមទៀតអំពីនីតិវិធី និងតម្រូវការពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ដើម្បីស្នើសុំកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងកិច្ចសហការពីគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត។

ផ្អែកលើលក្ខណៈសម្បត្តិដើម្បីអនុវត្តប្រព័ន្ធ FMIS, ក្រសួងចំនួន ១០ បន្ថែមទៀតត្រូវបានជ្រើសរើស និងចាប់ផ្តើមអនុវត្តពេញលេញនៅឆ្នាំ ២០១៩ រួមមាន៖ (១)-ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ, (២)-ក្រសួងសាធារណៈការ និងដឹកជញ្ជូន, (៣)-ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ, (៤)-ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់, (៥)-ក្រសួងទេសចរណ៍ (៦)-ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម, (៧)-ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម, (៨)- ក្រសួងព័ត៌មាន, (៩)-រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល និង (១០)-ក្រសួងសង្គមកិច្ចអតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា។

២.៥.១-ការអនុវត្តនៃអង្គភាពថវិកា និង មាតិកាថវិកាតាម FMIS

ប្រព័ន្ធ FMIS គឺជាឧបករណ៍គន្លឹះក្នុងការជំរុញការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីប្រកបដោយតម្លាភាព, គណនេយ្យភាព និងប្រសិទ្ធភាព ដោយសារប្រព័ន្ធនេះត្រូវបានអនុវត្តដោយឈរលើមាតិកាថវិកាដែលមាន ៧ ចំណាត់ថ្នាក់ (១-សេដ្ឋកិច្ច, ២-រដ្ឋបាល, ៣-ភូមិសាស្ត្រ, ៤-កម្មវិធី, ៥-គម្រោង, ៦-មូលនិធិ, និង ៧-មុខងារ) ដែលនាំឱ្យការវិភាជថវិកាមានភាពច្បាស់លាស់ និងគ្រប់គ្រងតាមអង្គភាពថវិកាគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់។ ការគ្រប់គ្រង និងតាមដាន ការអនុវត្តថវិកាតាមកម្មវិធីនីមួយៗរហូតដល់ចង្កោមសកម្មភាព អាចធ្វើបានយ៉ាងងាយស្រួលតាមរយៈការអនុវត្តប្រព័ន្ធ FMIS ដោយមានការផ្សារភ្ជាប់នឹងចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ច, មុខងារ, រដ្ឋបាល និងចំណាត់ថ្នាក់ផ្សេងៗទៀត។

២.៥.២.ការធ្វើវិសហមជ្ឈការឈានឆ្ពោះទៅវិមជ្ឈការថវិកាតាម FMIS

ការអនុវត្តវិមជ្ឈការគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តថវិកា អាចធ្វើទៅបានលុះត្រាតែមានមូលដ្ឋាននៃការគ្រប់គ្រង និងតាមដានការអនុវត្តថវិកា ដែលធានាបាននូវគណនេយ្យភាពច្បាស់លាស់។ ដោយឡែកប្រព័ន្ធ FMIS គឺជាមធ្យោបាយដែលបានត្រូវទទួលស្គាល់ជាទូទៅថា ជាឧបករណ៍ដែលធានាដល់ការធ្វើវិមជ្ឈការនៃការអនុវត្តថវិកាដែលអាចគ្រប់គ្រងបាន ដោយហេតុថាប្រព័ន្ធនេះ អនុញ្ញាតឱ្យមានការអនុវត្ត និង គ្រប់គ្រងថវិកានៅតាមអង្គភាពអនុវត្តថវិកានានា តែប្រមូលផ្តុំព័ត៌មាននៃប្រតិបត្តិការទាំងនោះនៅក្នុងប្រព័ន្ធតែមួយ។

២.៥.៣.ការត្រួតពិនិត្យ តាមដានការអនុវត្តថវិកា និងការធ្វើរបាយការណ៍តាម FMIS

ការអនុវត្តប្រព័ន្ធ FMIS នឹងជួយពន្លឿនការត្រួតពិនិត្យ តាមដានអនុវត្តថវិកាបានទាន់ពេលវេលា និងអាចធ្វើរបាយការណ៍តាមគ្រប់ទម្រង់ និងតម្រូវការសម្រាប់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំ និងការវិភាគនានា។ តាមរយៈប្រព័ន្ធ FMIS ព័ត៌មាននៃការអនុវត្តថវិកាស្ថិតក្នុងប្រព័ន្ធតែមួយ និងផ្តល់នូវព័ត៌មានសុក្រឹត្យពីប្រភពតែមួយ។

តាមរយៈប្រព័ន្ធ FMIS អង្គភាពអនុវត្តថវិកានីមួយៗអាចតាមដានស្ថានភាពនៃការអនុវត្តថវិការបស់ខ្លួនបានគ្រប់ពេលវេលា រួមមាន ថវិកាតាមផែនការ, ចលនាឥណទាន, ឥណទានធានាចំណាយ, ឥណទានចំណាយថវិកាជាក់ស្តែង និងសមតុល្យថវិកា។ ដូច្នេះ កម្រិតតម្លាភាពនៃការអនុវត្តថវិកាកាន់តែអាចឆ្លុះបញ្ចាំងបាន ហើយអង្គភាពអនុវត្តថវិកានីមួយៗអាចធ្វើការវិភាគ, កែសម្រួលល្បឿននៃមុខចំណាយ ដើម្បីអនុវត្តឱ្យបានជាសមិទ្ធផលទៅតាមផែនការអនុម័តរួច និងមានឱកាសក្នុងការកែតម្រូវនៅពេលគ្រោង ផែនការថវិកាសម្រាប់ឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ទៀត ។

ការអនុវត្តថវិកាត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយឈរនៅលើមូលដ្ឋាននៃការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់មួយច្បាស់លាស់ ដោយមានការធ្វើសមតុល្យថ្លឹងថ្លែងទៅលើចំណូលថវិកា និងចំណាយថវិកា។ ក្នុងពេលដែលគ្រប់អង្គភាពអនុវត្តថវិកាទាំងអស់ជឿជាក់ និង ចូលរួមក្នុងការអនុវត្តថវិកាតាមប្រព័ន្ធ FMIS នោះ ដំណើរការនៃការអនុវត្តថវិកានឹងប្រព្រឹត្តទៅបានដោយរលូន តាមរយៈការងាកមករកការទូទាត់ចំណាយថវិកាដោយត្រង់ ដោយពុំចាំបាច់ប្រើប្រាស់កញ្ចប់ថវិកាបុរេប្រទាន និងពង្រឹងការអនុវត្តថវិកាដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃថវិកាជាសាកល ព្រមទាំងអនុវត្តតាមគណនីរតនាគារទោលយ៉ាងពិតប្រាកដ ។

៣.ការត្រួតពិនិត្យ តាមដានការអនុវត្តថវិកា និងការធ្វើរបាយការណ៍

គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងអង្គភាពប្រហាក់ប្រហែល ត្រូវពង្រឹងតួនាទីរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង/នាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ជាមួយគ្នានឹងការពង្រឹងតួនាទីរបស់អគ្គាធិការដ្ឋានរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងអគ្គាធិការដ្ឋានក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនឹងការត្រួតពិនិត្យ ការអនុវត្តថវិកាជាតិជាពិសេសការត្រួតពិនិត្យជាក់ស្តែងរាល់ការប្រមូលចំណូល និងការអនុវត្តចំណាយថវិកាជាតិ ដោយវាយតម្លៃនូវការទទួលខុសត្រូវ លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំតាមបណ្តាក្រសួង-ស្ថាប័ន និងអង្គភាពប្រហាក់ប្រហែល។

ដើម្បីបង្កើនគណនេយ្យភាព និងការទទួលខុសត្រូវចំពោះលទ្ធផលនៃចំណាយសាធារណៈ ជាពិសេសដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តថវិកា គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវតាមដានការអនុវត្តថវិការបស់ខ្លួនជាប្រចាំ និងធ្វើរបាយការណ៍ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងប្រចាំឆ្នាំ ហើយផ្ញើ

មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ឱ្យបានទៀងទាត់ទៅតាមគំរូដែលបានផ្ញើជូន និងទៅតាមកាលបរិច្ឆេទដូចខាងក្រោម៖

❖ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ

- របាយការណ៍ប្រចាំខែ *ត្រូវផ្ញើមកយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ១០ នៃខែបន្ទាប់ ។*
- របាយការណ៍ប្រចាំត្រីមាស *ត្រូវផ្ញើមកយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ១៥ នៃខែនៅដើមត្រីមាសបន្ទាប់ ។*
- របាយការណ៍ឆមាសទី ១ *ត្រូវផ្ញើមកយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមសប្តាហ៍ទី ២ នៃខែ កក្កដា ។*
- របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំបឋម *ត្រូវផ្ញើយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹម ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២០ មកអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និងត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍សម្រេចចុងក្រោយមកអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២០។*

❖ របាយការណ៍សមិទ្ធកម្ម

ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកានៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បូកសរុប និងតាមដានការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី និងធ្វើរបាយការណ៍បូកសរុបអំពីសមិទ្ធកម្ម, ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ដែលអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី ត្រូវរៀបចំទាំងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងរបាយការណ៍សមិទ្ធកម្ម ទៅតាមគំរូ និងកាលបរិច្ឆេទ ដូចមានចែងក្នុង **គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីនីតិវិធីអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី**។ ផ្អែកតាមប្រកាសលេខ ១២៨២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពី**សិទ្ធិអំណាច ការទទួលខុសត្រូវ និងនីតិវិធីអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីរបស់អង្គភាពថវិកា** របាយការណ៍សមិទ្ធកម្ម ត្រូវធ្វើឡើងតាមការិយបរិច្ឆេទថ្មីដូចខាងក្រោម៖

- ផ្តល់តារាងសូចនាករលទ្ធផលក្នុងឆ្នាំ ឬធាតុចេញ (Output) និងលទ្ធផលចុងក្រោយ (Outcome) ដែលគ្រោងនឹងសម្រេចឱ្យបាននៅឆ្នាំ ២០១៩ (តាមទម្រង់ដែលបានកំណត់) ស្របទៅតាមកញ្ចប់ថវិកាដែលបានវិភាជ មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) *ឱ្យបានមុនដំណាច់ខែមករា ឆ្នាំ ២០១៩*
- របាយការណ៍សមិទ្ធកម្មប្រចាំឆមាស (តាមទម្រង់ដែលមានភ្ជាប់) កម្រិតចង្កោមសកម្មភាព និង/ឬ កម្រិតអនុកម្មវិធី ត្រូវផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) *យ៉ាងយូរបំផុត ២០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការអនុវត្តនៃឆមាសទី១*
- របាយការណ៍សមិទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ (តាមទម្រង់ដែលមានភ្ជាប់) ពីកម្រិតចង្កោមសកម្មភាពដល់កម្រិតកម្មវិធី ត្រូវផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) *យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមខែ មីនា នៃឆ្នាំបន្ទាប់ គឺឆ្នាំ ២០២០* ។

ផ្អែកលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអនុវត្តខាងលើ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធ្វើអធិការកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុជាក់ស្តែង តាមការចាំបាច់លើការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន អង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

៤. នីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តថវិការបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល

រាជរដ្ឋាភិបាល បានរៀបចំ និងដាក់ចេញជាបន្តបន្ទាប់នូវលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនានាសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យកាន់តែប្រសើរនូវការផ្តល់សេវាសាធារណៈប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និងភាពឆ្លើយតបចំពោះសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ដូចនេះ

គ្រប់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលត្រូវគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តថវិកា ព្រមទាំងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ដោយផ្អែកលើលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដែលបានដាក់ចេញរួមមាន៖

- ប្រកាសលេខ ១៧១ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីនីតិវិធីអនុវត្តថវិការបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល
- ប្រកាសលេខ ១៧២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការប្រគល់សិទ្ធិជាអភិបាលហិរញ្ញវត្ថុជូនមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល
- អនុក្រឹត្យលេខ ១៣៩ អនក្រ. បក ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងថវិកា និងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋនៃគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល
- ប្រកាសលេខ ១៣៩៦ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីនីតិវិធីចំណាយតាមរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទានសម្រាប់គ្រឹស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល
- ប្រកាសលេខ ០១៩ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៨ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីកិច្ចបញ្ជិកាគណនេយ្យទូទៅ គណនេយ្យរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន និងគណនេយ្យរដ្ឋទេយ្យចំណូលរបស់គ្រឹស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល, និង
- លិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដែលនឹងត្រូវដាក់ឱ្យអនុវត្តសម្រាប់បម្រើកិច្ចដំណើរការអនុវត្តថវិការបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល។

៥. វិធានការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ

ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ត្រូវពង្រឹងតាមវិធានការដូចខាងក្រោម៖

- ជំរុញរៀបចំកម្មវិធីគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋតាមប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា ដើម្បីដាក់ដើម្បីដាក់ឱ្យអាជ្ញាធរកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋប្រើប្រាស់ក្នុងឆ្នាំ ២០១៩

- ក្រសួង-ស្ថាប័ន រាជធានី ខេត្ត ត្រូវជំរុញអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ

- ក្រសួង-ស្ថាប័ន រាជធានី-ខេត្ត និងនីតិបុគ្គលសាធារណៈ ត្រូវទទួលខុសត្រូវរៀបចំតារាងប្រៀបធៀបកើនឡើង និងថយចុះទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋឆ្នាំ ២០១៧ ឱ្យបានតាមពេលកំណត់របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបំពេញតួនាទីជាសេនាធិការឱ្យក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុដោយទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការសម្រេចឱ្យបានតាមការកំណត់ក្នុងការរៀបចំតារាងប្រៀបធៀបកើនឡើង និងថយចុះទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋឆ្នាំ ២០១៧ នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ អាជ្ញាធរកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះមុខរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងករណីមិនអាចសម្រេចបាននូវការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋតាមពេលវេលាកំណត់ និងពុំបានចុះបញ្ជីអស់គ្រប់ចំនួននូវទ្រព្យសម្បត្តិ ចូលក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ។

៦. វិធានការរក្សាតុល្យភាព និងប្រសិទ្ធភាពថវិកា

នៅពេលដែលពិនិត្យឃើញថា ស្ថានភាពនៃការអនុវត្តថវិកានឹងមិនអាចសម្រេចបានទៅតាមការគ្រោងទុកដើម្បីរក្សាតុល្យភាព និងប្រសិទ្ធភាពថវិកា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវមានវិធានការដូចខាងក្រោម៖

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងសហការជាមួយក្រសួងផែនការ និងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដើម្បីបន្តបង្កើនការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃជាប្រចាំនូវស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងសេដ្ឋកិច្ច ក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយជាអតិបរមានូវផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានពីខាងក្រៅ និងរក្សាឱ្យបានស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា

- ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការតាមដានការអនុវត្តថវិកា និងសកម្មភាពការងាររបស់ខ្លួនជាប្រចាំ និងអនុវត្តប្រកបដោយភាពទន់ភ្លន់ទៅតាមសភាពការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិងសេដ្ឋកិច្ច និងត្រៀមវិធានការដោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយចៀសវាងប៉ះពាល់ដល់សកម្មភាពអាទិភាពខ្ពស់ ក្នុងករណីមានការតម្រឹមចំណាយជាយថាហេតុ

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងធ្វើការត្រួតពិនិត្យ លើការអនុវត្តថវិកាពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការធ្វើថវិកាកែតម្រូវក្នុងករណីចាំបាច់។

៧.វិធានការលើកកម្ពស់តម្លាភាពនៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៩

ក្នុងការលើកកម្ពស់តម្លាភាពនៃការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៩ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងរៀបចំដាក់នៅក្នុងគេហទំព័រនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនូវឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០១៩ រួមទាំងការរៀបចំឯកសារថវិកាសង្ខេប (Budget In Brief) ដើម្បីផ្តល់ជាព័ត៌មានដល់សាធារណៈជនទូទៅ ឱ្យបានយល់អំពីគោលដៅនៃការប្រើប្រាស់ថវិកាឆ្នាំ ២០១៩។ ទន្ទឹមនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងគេហទំព័ររបស់ខ្លួនផងដែរនូវរចនាសម្ព័ន្ធគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នរៀងៗខ្លួន រួមមាន៖ គោលបំណងគោលនយោបាយ និងកម្មវិធីដែលក្រសួងបានដាក់អនុវត្ត និងការបែងចែកថវិកាទៅតាមរចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធី <u>តាមគំរូតារាងជូនភ្ជាប់</u>។

៨. ទណ្ឌកម្មនិងការទទួលខុសត្រូវចំពោះមន្ត្រីសាធារណៈ

មន្ត្រីសាធារណៈគ្រប់ប្រភេទ និងគ្រប់ឋានៈ ត្រូវប្រកាន់ឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួននូវការអនុវត្ត អភិបាលកិច្ចល្អឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ តាមវិធានការច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានជាធរមានដូចខាងក្រោម៖

- ចាត់វិធានការរដ្ឋបាល និងតុលាការចំពោះមន្ត្រីសាធារណៈណាដែលបានប្រព្រឹត្តនូវកំហុសឆ្គងក្នុងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ឱ្យទទួលទោសតាមច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងទទួលតាមកម្រិតទោសទណ្ឌនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងក្រមនីតិព្រហ្មទណ្ឌ,

- គ្រប់មន្ត្រីសាធារណៈ ត្រូវហ៊ានទទួលខុសត្រូវនូវកំហុសឆ្គងដែលបានប្រព្រឹត្ត និងកំពុងអនុវត្តប្រតិបត្តិការលើការគ្រប់គ្រងចំណូល ចំណាយថវិការដ្ឋ ទៅតាមបទដ្ឋានគតិយុត្ត នៃវិន័យហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ សារាចរ ប្រកាស អនុក្រឹត្យ ដែលបានណែនាំដោយរាជរដ្ឋាភិបាល,

- ចាត់វិធានការតាមវិន័យរដ្ឋបាល និងតុលាការចំពោះមន្ត្រីសាធារណៈដែលបានធ្វើឱ្យបាត់បង់ប្រាក់កាស ឬខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ ទោះតម្លៃនៃការបាត់បង់ ឬខូចខាតរួមទាំងការប្រាក់លើតម្លៃបាត់បង់ ឬខូចខាតបានក្លាយជាបំណុលសាធារណៈក្តី មន្ត្រីសាធារណៈនោះត្រូវសង និងត្រូវបង់ជាប្រាក់កាសសាធារណៈចូលថវិការដ្ឋវិញ។

៩. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ ២០១៩ ទោះបីជាជួបប្រទះនឹងបញ្ហាច្រើន រួមទាំងបញ្ហាប្រឈម និងហានិភ័យមួយ

ចំនួនយ៉ាងណាក្តី ក៏បញ្ហាទាំងអស់ត្រូវបានដោះស្រាយ ហើយថវិកាត្រូវបានវិភាជសម្រាប់អនុវត្តអាទិភាពគោលនយោបាយសំខាន់ៗជាសារវន្ត ដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីបន្តសម្រេចបាននូវលទ្ធផលបន្ថែមទៀតជូនប្រជាជន ពិសេសនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ ដែលជាឆ្នាំចាប់ផ្តើមនៃនីតិកាលទី ៦ នៃរដ្ឋសភា។

សរុបមក ថវិកាឆ្នាំ២០១៩ គឺត្រូវបានរៀបចំឡើងតាមគោលនយោបាយពង្រឹងការគ្រប់គ្រងថវិកា (Fiscal Consolidation) ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើមនុស្ស និងការកែទម្រង់រចនាសម្ព័ន្ធ ដែលមានអភិបាលកិច្ចជាស្នូល ហើយអាចប្រសិទ្ធនាមបានថាជា **"ថវិកាយុទ្ធសាស្ត្រនៃការរក្សាសមិទ្ធផលដែលសម្រេចបានដោយលំបាក និងការបន្តបុកគ្រឹះថ្មីៗសម្រាប់គាំទ្រដល់ការសម្រេចបាននូវគោលដៅសំខាន់ៗនៃកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី ៦ និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីបន្តរក្សាសន្តិភាព ស្ថិរភាព ក៏ដូចជាទ្រទ្រង់នូវដំណើរការវិវឌ្ឍឈានឡើងរបស់កម្ពុជា លើវិថីនៃការអភិវឌ្ឍ ប្រកបដោយគុណភាព និងចីរភាព តទៅមុខឥតឈប់ឈរ។**

ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលមានការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំក្នុងការសម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅ និងវិធានការទាំងឡាយ ដែលបានលើកឡើងខាងលើ ជាពិសេសការបន្តអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវការកែទម្រង់ស៊ីជម្រៅលើគ្រប់វិស័យឱ្យកាន់តែមុតស្រួចជាងមុន និងផ្តល់លទ្ធផលជាក់ស្តែង ដោយប្រកាន់ខ្ជាប់ នូវអភិក្រមការងារ ៥ យ៉ាង គឺ **"ឆ្លុះកញ្ចក់ ងូតទឹក ដុសក្អែល ព្យាបាល និងវះកាត់"** ។ ជាមួយគ្នានេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសូមអំពាវនាវដល់តួអង្គពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ សូមមេត្តាផ្តល់ការគាំទ្រ និងចូលរួមអនុវត្តដោយសកម្មក្នុងស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ចំពោះជោគវាសនារបស់ប្រទេសជាតិ និងឈរលើគោលការណ៍តម្កល់ប្រយោជន៍ជាតិ និងប្រជាជនជាធំ។

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន

កន្លែងទទួល៖
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
  "ដើម្បីជូនជ្រាបជាព័ត៌មាន"
- គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន
- គ្រប់រាជធានី ខេត្ត
  "ដើម្បីអនុវត្ត"
- រាជកិច្ច
  "ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ"
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ